

XXIX. ÉVFOLYAM, 2020/1. SZÁM

2020. TAVASZ

franka

Interjú:

Piusz atya húsvéti üzenete

Szalagavató

8. oldal

Bubik Színpad

11. oldal

Hamvas András
gondolatai

16. oldal

Balogh Ferenc
emlékei

20. oldal

Tamás, a
mesterszakács

22. oldal

Vágyakozni az után, ami a miénk

*„Vajon böjtölhet-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? ... Eljönnek azonban a napok, amikor elveszik tőlük a vőlegényt: akkor majd böjtölnek.”
(Mk 2, 19–20)*

Hozzászokhattunk, hogy a nagyböjt idején magunk kigondolta kreatív elhatározásokkal készülünk húsvét ünnepére – sokan éppen úgy, hogy gyakrabban vesznek részt szentmisén, vagy összeszedettebben élnek a szentségekkel, mint egyébként. Mire *nyit-hatja föl a szemünket* (vö. Jn 9,17) az emberemlékezet óta nem tapasztalt váratlan fordulat, amely egy időre megfoszt ezektől a találkozásoktól? Talán arra, hogy fontos a magunk igyekezete, de a Feltámadás mégsem egyéni erőfeszítéseink eredményeként

érkezik. *„Kegyelemből kaptátok a megváltást”* – figyelmeztet Szent Pál (Ef 2,5): érdemtelenül és minden elgondolást felülmúlóan.

Amikor zárt ajtók mögött üljük meg húsvét ünnepét, ott tudhatjuk magunkat a félelmükben bezárkózó Tizenegy között, vagy a Jeruzsálemből, a húsvéti események gócpontjából csalódottan hazai gyekvő emmauszi tanítványok mellett. Egyikük sem tudta, mi következik, meddig tart a félelem. Mostani helyzetünkben rájuk gondolva talán többet érthetünk meg a

viselkedésükből, mint eddig – s abból is, ahogyan e bizonytalanság közepette Jézus belép a gondosan elrekesztelt ajtón: *„Békeség nektek!”* (Jn 20,19).

Szerzetesközösségünknek abban a kegyelemben lehet része, hogy ezekben a napokban sem marad szentmise nélkül. *Uram, nem vagyunk méltók*, hogy a hajlékomba jöjjünk. De ha jöhetünk, hadd hozzuk magunkkal imádságban a ránk bízottakat is, akiket máskor a templomba szoktunk kísélni! Miközben megcsodáljuk a digitális kapcsolatok nagyszerű lehetőségeit, hadd fedezzük fel újra, hogy egyedül Te vagy szüntelenül elérhető, és láthatatlanul, de valóságosan fogod össze most is a hozzád tartozókat.

„Meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk” (Simone Weil). Milyen nagy öröm lesz majd újra egybegyűlni az Úr asztala körül, s ott – reméljük, baj nélkül – viszontlátni egymást! Addig is legyünk rá figyelmesek, milyen új utakat talál hozzánk Jézus, aki azt mondta: *„Vágyva vágytam arra, hogy elfogyassam veletek ezt a húsvéti vacsorát”* (Lk 22, 15).

FR. BALÁZS JEROMOS OFM

franka

Az esztergomi Temesvári Pelbárt
Ferencs Gimnázium és Kollégium,
valamint a Pax et Bonum Esztergomi
Ferencs Diákegyesület lapja

XXIX. évfolyam, 2020/I. szám
2020. tavasz

Cím:
2500 Esztergom,
Bottyán János u. 10.

Tel.:
06 (20) 376-9632

Ímél:
franka@frankaegom.hu
paxetbonum.esztergom@gmail.com
(Diákegyesület, öregdiákok)

Web:
franka-egom.ferencs.eu

Felelős kiadó:
Szánthó Gellért igazgató

Főszerkesztő:
Keppel Dániel

Szerkesztők:
Kedves Ilona, Somfai Melinda,
Kicska Bálint

Címlapfotó:
Keppel Ákos

Hátlap fotói:
Mikó Vencel

Lapterv:
Szeder Balázs Péter © 2015

Nyomda:
Spori Print Vincze Nyomda
(sporiprintv.hu)

Laudetur!

Igen különös napokat él meg iskolánk a koronavírus kapcsán. Az üres osztálytermek és hálók látványa olyan, mintha nyári szünet lenne, de hiányzik belőle a közmunkás diákok fel-felhangzó kiabálása. A szerzetesek mind együtt vesznek részt az étkezéseken, a szolozsmákon és nem rohannak sem a diákokhoz, sem haza a szüleikhez ezekben a napokban. A tanárok pedig az első hét lázas értekezletei és tudásmegosztása után lassan áttérnek az otthonról történő oktatásra, a tanári szoba is üresen áll...

89 év után egy pillanatra visszafordult az idő. Annak idején a ferences rendház éltre hívta az iskolát, hogy diákok lakjanak és tanuljanak a szerzetesek közelében, a beköltöző fiúk pedig lassan belakták a területet, és gyakran sokkal inkább zajos iskolára, mint rendházra hasonlított az épület. Most úgy tűnik, hogy visszafordult minden. A gyerekszívaj helyett a rendtagok közös imája tölti be a teret, és azt gondolom, hogy jól is van ez így, hiszen a vírus visszavonulása után bizonyára más világra ébredünk majd, és mi lehetne biztosabb alapja az építkezésnek, mint a ferences közösség Istenhez fordulása!

Szükségünk lesz Szent Ferenc látásmódjára, hogy a nehézségek között is megtaláljuk az élet szépségét, a megpróbáltatásokban pedig a jó Isten akaratát. Nem tudom, hogy néhány hónap múlva mit gondolok majd erről, de a pozitívumokat keresve most úgy érzem, hogy jó irányba mozdíthatja a világot, hogy „kényszerből” többet vannak együtt a családok, és megosztják egymással tudásukat például a tanárok is.

A szorosabb családi kapcsolatok és a tudás önzetlen megosztása talán tovább fog tartani, mint a vírus negatív hatása...

Szánthó Gellért
igazgató

Fotók: Keppel Ákos

Zárt ajtók mögött vagyunk, de ez a föltámadt Jézusnak nem akadály

* Interjú Berhidai Piusz tartományfőnök atyával

Tizenévesen Pió atya élete varázsolta el, ferences hivatása pedig e falak között formálódott itt, Esztergomban. 1994-ben Hegyi Bálint atya osztályában végzett, a párhuzamos osztálynak Kapisztrán atya volt a prefektusa. Az érettségit követően belépett a rendbe, Szécsény, Szeged, majd Pásztó, elmélyült teológiai tanulmányok. Az ELTE-n először magyar szakra jelentkezett, majd a latint is fölvette. Esztergomban töltött prefektussága idején Bárczi Ildikó irodalomtörténész vezetésével a középkori magyar irodalom felé irányult figyelme, a misztikát és a prédikációirodalmat tanulmányozta. Bár doktori tanulmányai megszakadtak, Laskai Osvát *Gemma fidei* című művével, Temesvári Pelbárt prédikációival foglalkozott behatóan éveken át. Magyarra fordította Szent Bonaventura Szent Ferencről írt életrajzát, a *Legenda maiort*, és a *Ferences források* kiadásában is részt vett. Nevelt és tanított gimnazista diákokat, valamint klerikusnövendékeket. Novíciusmagisztersége visszavonultságából a legutóbbi rendi káptalan szólította ki komoly feladatot helyezve a vállára, a provinciálisságot.

Húsz évvel ezelőtt ismertem meg Piusz testvért, akiből mindig a nyugalom áradt, a humorral átszótt vidámság és valami mély lelki béke. Mit sem változott ez az idők során. Ahogy húsvétra készülve kérdezgetem és beszélgetünk, mindegyre csak az jár a fejemben, hogy nemcsak az ő élete változott meg máról holnapra, hanem a járvány sújtotta egész világ, s benne a mi életünk is. Szikrázóan süt be a nap a Margit körúti rendház udvarára, mégis valami idegen csend telepszik a kertre és a kolostor ódon folyosóira. Lehet, hogy ebben a csendben most tisztábban hallhatjuk egymást és az Isten szavát...

☞ Milyen változást jelent az életedben a tartományfőnökség? Condolom, készülni erre aligha lehetett...

– Változást inkább csak az életvitelemben jelent, most másra irányul a figyelmem. Az első időszak azzal telik, hogy keresem a pontos feladatom ebben a helyzetben. Vannak mintáim és elképzeléseim a tartományfőnöki szolgálattal kapcsolatban, igyekszem kiismerni magam ezek között az elvárások között.

☞ Új korszak veszi kezdetét? Tervezed, hogy a rend vezetését tekintve áthelyezed a hangsúlyokat?

– Ha változtatást is tervezek, azt sem kötném kizárólag a magam személyéhez. Ha változás történik, annak nem azért kell történnie, mert más a vezető, vagy mert személyi változás történt, hanem mert a helyzet úgy kívánja, vagy adott helyzeten keresztül a jó Isten, akinek az akaratát közösségileg is keresnünk kell. Konkrét programot még nem akarok mondani, de azt látom, hogy az életünkben és a szolgálatunkban hatalmas értékeink vannak. Nagyon sok jó dolgot csinálunk. Alapvetően jó dolgokat csinálunk, és jó dolgokban vagyunk benne, akár ha az egyház mai szükségleteit nézzük. Ezekben a jó dolgokban – gondolok itt például a plébániai pasztorációra, az iskolákban való ferences jelenlétre, saját iskoláinkra – hatalmas érték rejlik, és arra adnak lehetőséget, hogy azok legyünk, akik, vagyis a ferences hivatásunknak megfelelően a hitünkéről és az Evangéliumról tehessünk tanúságot. Nemrég neveztek ki, tehát még a tanulás fázisában vagyok. Úgy gondoltam, hogy az a célszerű, ha rögtön a megválasztásom után

először a testvérekkel beszélek személyesen, utána pedig igyekszem megismerni az egyes intézményeket is.

☞ Általában hogyan viszonyulsz a problémákhoz?

– A problémák meghatározása lényeges dolog, ugyanakkor fontos az a látásmód, hogy ami az egyik szemszögből nézve gond, az egy másik szemszögből lehetőség is lehet. Azt kell keresnünk, hogy egy változó világban, új helyzetekben vajon mi az, amit nekünk máshogyan kell csinálnunk. Nem az a kérdés, hogy bizonyos helyeken jelen legyünk-e vagy sem, hanem az, hogy hogyan.

☞ Megfogalmaztál tartományfőnöki jelmondatot?

– Kifejezetten nem választottam jelmondatot, de most az a szentírás sor jut az eszembe, amit örökfogadalmamra találtam a 86. zoltárból, és ami időről időre új értelemmel bír számomra: „Minden forrásom belőled fakad.” Sokszor hajlamosak vagyunk kettéválasztani az életünket olyan értelemben, hogy az egyik oldalon a lelki élet van, a másik oldalon pedig a „komoly” dolgok: megélhetés, munka, eredmények stb. Meg kell tanulnunk, hogy egy életünk van, és hogy ennek az életnek az egyetlen alapja a jó Isten. Ha problémák adódnak, azokhoz nem állhatunk úgy, hogy közben ne keresnénk, vagy ne remélnénk az Ő segítségét.

☞ A világ szemében teljesen ellentmondásos az, amit Szent Ferenc az előjáróktól megkövetel. Minél nagyobb hatalmat kap valaki, annál jobban kell a többieknek szolgálnia.

– Szent Ferencnek az volt a szavajárása, hogy az előjáróknak a legfontosabb feladata a testvérek lábának mosogatása. Egyértelmű utalás ez az Úr Jézusra, aki megmosta a tanítványok lábát annak a szeretetnek tanújeléül, ami a szolgáló szeretet. Nyilván ezt is tanulnom, tanulnunk kell, de eddigi pozícióim kapcsán is mindig törekedtem arra, hogy nekünk nem magunkat kell komolyan venni, hanem a jó Isten és a hivatásunkat. Emlékszem, a megválasztásom után – mikor gratuláltak és részvétet nyilvánítottak a testvérek –, ahogy Menyhért atyához léptem, mondtam neki: – Látod, így jártam, de szerencsére ez csak egy átmeneti betegség! Erre azt válaszolta: – Nem baj, testvér, te csak szedd a gyógyszer! Akkor tudunk a szolgálat irányába elmozdulni, ha nem magunkat akarjuk komolyan venni.

Bízom abban, hogy az alapvető döntések a testvérekkel való kapcsolatban, kommunikációban fognak majd megszületni.

☞ Szenteljünk egy kicsit nagyobb figyelmet Esztergomnak, hiszen a hivatásod gyökerei ide nyúlnak vissza. Itt végeztél, később pedig tanítottál is. Hogyan határozta meg az életedet elsősorban a gimnáziumi időszak?

– Minél jobban telnek az évek, annál fontosabbnak érzem azt a négy évet, amelyet diákként itt tölthettem. Mindennap mehettem templomba, imádkozhattuk közösen a kompletóriumot, az itt élő szerzeteseket hús-vér emberként ismerhettem meg. Mindez hatalmas ajándék egy fiatal életében. Voltak jó tanárim, sőt inkább azt mondanám, hogy olyan tanárim voltak, akik jó emberek is voltak. Szent Ferenc és a ferences lelkiség itt a Frankában lett számomra meghatározó.

☞ Voltak példaképeid?

– Olyan példaképem nem volt, akire azt tudtam mondani, hogy ilyen akarok lenni, mert láttam, hogy alapvetően nem ilyen vagyok. Ugyanakkor szinte mindenkiről kijelenthetem a ferencesek közül, hogy hatással voltak rám, még az is, akit csak látásból ismertem. Sokan Balázs atyát szoktuk emlegetni – joggal, de Hegyi Bálint atya is, aki később elment a rendből úgy volt jelen, hogy éltette az iskolát, a közösséget. Nekem egyébként prefektusom volt. Ferenc atya tanított latinra, az ő jóvoltából fordíthattam magyarra egy nyúl farknyi szöveget, amely aztán kiadásra került, pedig még csak gimnazista voltam. Ezek nagyon jó élmények. De mondhatnám Vilmos atyát, Ignác atyát vagy Magnusz testvért, akit csak néha láttam a folyosón elcsoszogni mellettem – és még sorolhatnám. Egy gyerekre nemcsak az hat, amiről egy felnőtt azt hiszi, hogy hat. Már az is nagy élmény lehet, ha csak látunk valamit egy szerzetes életéből akár érintőlegesen és távolról.

☞ Ismerve a három iskola sajátosságait, mit vársz el tőlünk? Te hogyan határoznád meg a Franka elsődleges feladatát?

– Mindenekelőtt, hogy legyen! Mindegyik oktatási intézményünk nagyban különbözik egymástól, Esztergomnak a fiúkollégium a sajátossága, ill. hogy ez együtt van a

gimnáziummal. Két dolgot tartok fontosnak: egyfelől az a szerzetesi közösség, amely itt él, legyen szíve és éltető ereje az intézménynek azzal, hogy belép a gimnáziumi és kollégiumi munkába – ez így volt régen, tehát reális elvárás és remény a jövőre nézve is; másfelől a világi munkatársakkal kapcsolatban az a szándék, hogy, egyszerűen szólva, legyenek ők is ferencesek. Természetesen világiként világígnak kell lenni, de azokban az alapvető szempontjaiban az életnek, amit a ferencesek képvisel, konszenzusra kell jutni a szerzetesekkel. Közös munkára van szükség, az ezt megalapozó világlátásban, lelkületben, pedagógiai elképzelésekben egységnek kell lenni.

¶ Mi az erőssége a Frankának akár országos viszonylatban is?

– A ferences közösség. Olyan fiúkollégiumról van szó, amelynek a szolgálatában szerzetesek dolgoznak. Nemcsak egy szerzetes, hanem egy közösség van jelen. Ennek a biztosítása elsősorban számunkra jelent feladatot, és emellett meg kell találnunk a megfelelő jelenlétet is. Látva a gyerekek világát, szélesebb rétegek liberalizmus felé való elhajlását, valamint az elvallástalanodás folyamatát, a nevelésben hangsúlyosabbnak kell lennie annak a szolgálatnak, amely kifejezetten a hitet tanítja, a hitélet lényegi elemeit adja át – erre nem minden iskola képes! Ma egyre inkább olyan társadalomban élünk, ahol tömegek nőnek fel úgy, hogy nem is hallják azt a nevet,

hogy Jézus. A társadalom ebből a szempontból lefelé halad. Másfelől kisebbségben vannak a hitüket tisztán és rendszeresen gyakorló katolikus családok. Nehéz kisebbségben élni, ezért az ő megerősítésükben is most nagyobb szerepünk lehet.

¶ Hogyan fogalmaznád meg az iskola misszióját? Kiket kell megszólítanunk?

– Elsősorban ezeket az ilyen értelemben kisebbségbe szorult hívő keresztény családokat. Másrészt az is a szemem előtt lebeg, hogy akik az elit iskolákba soha nem fognak bekerülni, azoknak legyen lehetőségük nálunk tanulni, nevelődni, olyan programokba bekerülni, gondolok itt az ösztöndíjprogramra, amely talán máshol nincs. Örömmel látom, hogy a tehetséggondozás és a felzárkóztatás, a differenciált oktatás jelen van az iskolában – ahogy ez régebben is így volt.

¶ Viharos időszak van a hátunk mögött, megannyi változással. Nemcsak a diáklétszám mutat csökkenő tendenciát, de láttuk, tapasztaltuk, hogy rendi szinten sem könnyű szerzeteseket találni erre a munkára. Gyakorolnál nyomást a rend irányába azért, hogy az ideálisnak vélt szerzetesszám megvalósuljon?

– Személy szerint jónak látom, ha egy megfoghatóbb, testesebb ferences közösség van Esztergomban. Ha ott tud lenni 10-12 testvér, akik aktívan dolgoznak a kollégiumban és az iskolába, az ideális. Ugyanakkor az elmúlt éveknek az a tapasztalata – és ez általánosságban is igaz –, hogy magában a létszám nem megoldás. Hiába várom el egy ferences testvértől, hogy legyen belőle prefektus, ha nincs hozzá se szakmai képzése és az emberi adottságai is inkább egy másik feladatra jelölik ki. Jelen pillanatban arra törekszünk, hogy egy nagy létszámú közösség legyen ott. Ugyanakkor fontosabb kérdésnek tartom azt, hogy aki ott van, az hogyan tud belépni az adott szolgálatba. Teljesen jónak látom azt is, ha nem minden ferences testvér prefektus, ahogy ezt annakidején diákként is megtapasztaltam. Volt egy fantasztikus Ignác atya, akivel a portán, a sekrestyében vagy a gyóntatószékben találkoztam, és részben igaz ez Balázs atyára is. Ha az derül ki, hogy nem tud minden osztály mellett ott lenni egy főállású ferences prefektus, vagy nincs ferences igazgatója az iskolának, attól nem kell idegenkedni. Annál fontosabb, hogy azok, akik ott vannak, e jelenlegi útkeresés időszakában, találják meg a helyüket.

¶ Szeretném, ha a kedvenc témámat is érintenénk, mégpedig a ferences pedagógia meghatározását. Ha azt kérném, hogy idézz föl Szent Ferenc életéből olyan történetet, eseményt vagy legendát, amely ezt megvilágítja, mi lenne az?

– Az első, ami eszembe jut ezzel kapcsolatban, az a Szent Antalhoz írt levél, amelyben Ferenc – válaszolva Antal kérdésére, hogy taníthat-e teológiát, ami egyébként

abban az időben státuszszimbólum is volt – kijelenti, hogy tetszésére van a tanítás. Egészen pontosan így fogalmaz: „*Tetszésemre van, hogy tanítasz*” – és ezt vehetjük általánosan, nem csak a teológiára nézve. De – teszi hozzá – arra kell vigyázni, hogy közben „*ki ne oltsd az imádság és az áhítat szellemét!*” Fontos szempont tehát az oktatásban, hogy próbáljuk megsejtenni az Istent, hogy a hitünk gyakorlatát át tudjuk adni a gyerekeknek. Egyszerű és gyakorlati módon kell megélnünk a hitünket, és ebbe bevonni őket.

A másik gondolatom Szent Ferenc kapcsán a kiengesztelődés lelkiülete. Kiengesztelődni a világgal, a természettel, tudjunk a magunk környezetére békével, egymásra pedig testvérként tekinteni.

Ha egyszerűen akarom egy iskolára nézve mindezt megfogalmazni, akkor azt mondhatnám, hogy a hitélet, az imádság és az áhítat lelkiülete a ferences pedagógia lényege, tehát egy egészséges, jó értelemben vett jámborság, hívő élet, a másik pedig a kiengesztelődöttség, amely jelent egy bizonyos figyelmet a környezetre, akkor is, ha az a természet, a teremtett világ, vagy a mi konkrét emberi kapcsolataink iskolában, kollégiumban. Békében lenni Istennel, magammal és a környezetemmel. Nem a problémák és a konfliktusok a legnagyobb bajok az életünkben, hanem ha ezeket megtartjuk, és a békétlenségekhez ragaszkodunk.

☞ **Húsvétra készülünk, s egyben kimondhatjuk, hogy történelmi napokat élünk. Világmeretű járvány sújtja az emberiséget, sok a halott, zárva vannak a templomok, a négy fal közé szorultunk, egymásra úgy kell tekintenünk, mint veszélyforrásra, s egyre jobban kezdem azt érezni, hogy a tanítványokkal együtt mi is ott ülünk abban a bizonyos emeleti teremben, várva, hogy a Megváltó a zárt ajtókon keresztül belépjen hozzánk. Teológiailag és egzisztenciálisan hogyan kell ezt a helyzetet értelmeznünk?**

– Teológiai értelemben ez a helyzet mindeképpen szembesít bennünket azzal, hogy mik vagyunk. Ha hívő módon tekintek erre a válságra, a járványra, azért nem esek kétségbe, mert az Úr Jézus az Evangéliumban kilátásba helyezi, hogy az emberi élet valóságához hozzátartoznak ezek a jelenségek, és hogy igazából nem ezektől kell félni. Nem attól kell félni, hogy a járvány megrövidít,

vagy akár az életemet fenyegeti, hanem, hogyha elfordultam vagy eltávolodtam a jó Istentől. Az tényleg félelmetes! Egy járvány rádöbbenhet arra, hogy nem én vagyok az élet ura. Ezt most súlyos leckén át kapjuk. Kezünkbe van sok minden, arról vitatkozunk, hogy egy szülő megszabhatja-e születendő gyermeke nemét, szeme színét stb., minduntalan azt dekráljuk, hogy mennyire ügyes az ember, mindent tud, mint egy isten. Sokszor a demokratikus berendezkedés is azt sugallja, főként annak a liberális változata, hogy az ember a mérce önmaga számára, mindenki egy kis isten, mert mindenki rendelkezik azzal a mindenhatósággal, hogy eldöntse: mi a jó és mi a rossz, mi a helyes és helytelen, ki az, aki életben maradhat, ki az, aki nem. Mindez azt erősítette meg bennünk, a modern emberben, hogy tulajdonképpen istenek vagyunk, vagy legalábbis az élet urai. Isten csak annyiban kell – már ha vallásos vagyok –, hogy az életem dísz, dekorációja legyen. De Isten nem dekoráció, Ő az élet Ura. Az életem pedig nemcsak ez a földi élet, amelyet éppen most egy járvány fenyeget. Egyébként látok arra esélyt, hogy ezt az egész helyzetet sokan az Istentől érkező jelnek értelmezzék, egyfajta hívásnak.

Exisztenciálisan nézve azt tapasztalom, hogy az új helyzet új feladatok elé állít bennünket, minket, szerzeteseket is. Az időnk egy része felszabadul, ugyanakkor másként kell dolgoznunk – mindez nem könnyű. Mégis azt a részét emelném ki, hogy az új helyzetben újra kell tanulnunk egymás elfogadását, szeretését. De mondjuk ki, hogy ami eddig fontos volt az életünkben, az ezután is, az új helyzetben is fontos marad. Vannak vasárnapok, a másikat ugyanúgy szeretni és hordozni akarom, figyelniük kell egymásra – ez nem változott meg.

☞ **Az előző században Szent II. János Pál pápa már a halál kultúrájáról kezdett beszélni, különösképpen Európát nézve. A legutóbbi nagy világgazdasági válság idején XVI. Benedek pápa volt az egyetlen, aki ki merte mondani, hogy mindez az emberi mohóság és kapzsiság következménye. Egy évvel ezelőtt húsvétra készülve lángokban láttuk a Notre Dame-ot, ami elsősorban a mi kontinensünket sokkolta, most pedig az egész világot rázza meg a járvány pusztítása. Felmerül bennem a kérdés: mi számoljuk fel magunkat, vétettünk az Isten ellen?**

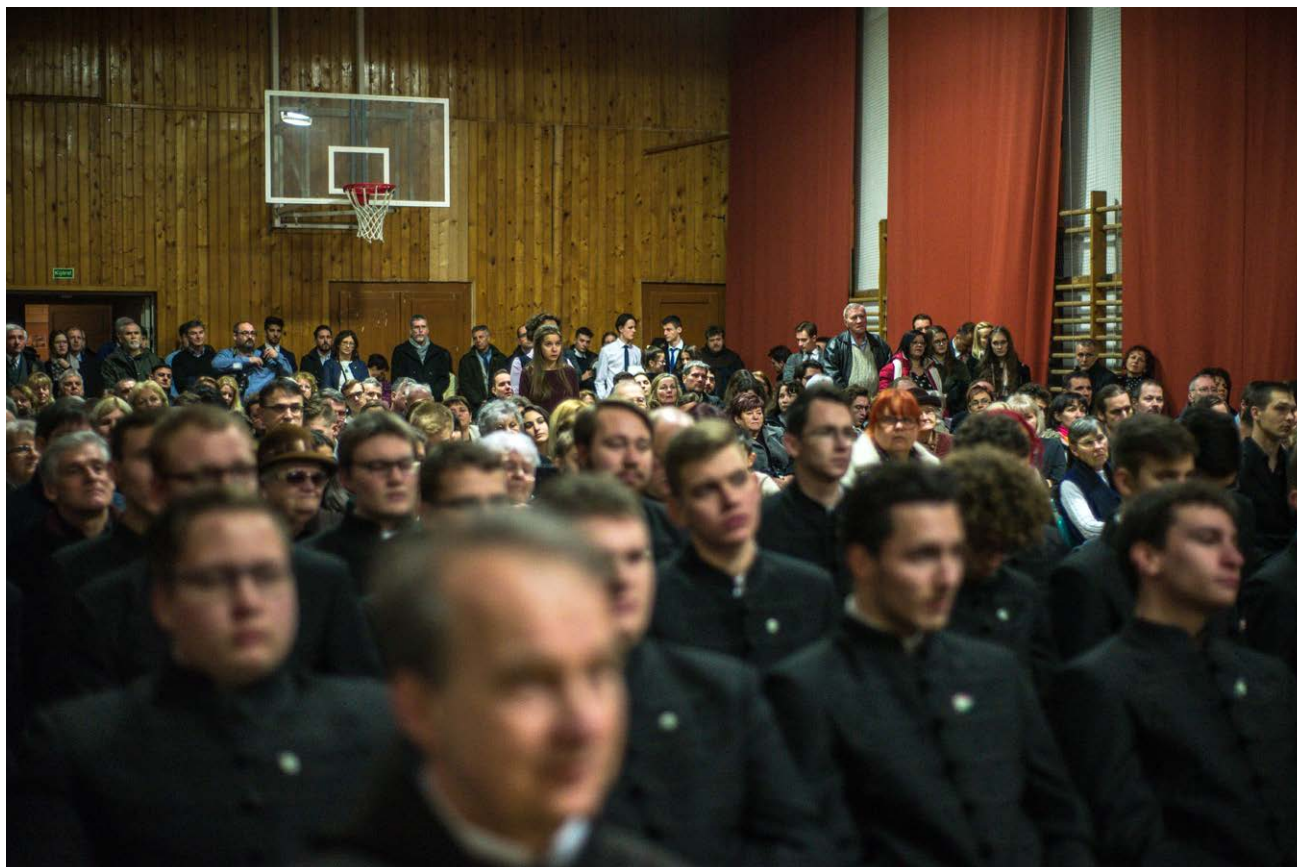
– Semmiképpen sem beszélhetünk büntetésről, viszont elgondolkoztam azon, hogy a nagy járványok – gondoljunk csak a pestisre – kitörölhetetlen nyomot hagytak a történelemben. A fogadalmi Szentháromság-szobrok számtalan város főterén jól mutatják ezt. Ebben a történelmi helyzetben a globalizáció új arcát ismerhetjük meg. Közelebbiek a kapcsolatok, a határokon átfelőlő utazási lehetőségek, ezért egy ilyen járvány terjedésének nagyobb az esélye. De arra is rávilágít ez a helyzet, hogy mennyire fontos az egymásra való odafigyelés kultúrája most már globálisan is. Egy ilyen világban is meg kell tanulnunk embernek lenni és kereszténynek.

☞ **Idén más lesz a húsvétunk?**

– Múlt vasárnap volt az első olyan misém, amelyet nem nyilvánosan, hanem közvetítés útján követhettek a hívek. Zárt ajtók mögött vagyunk, de ez a föltámadt Jézusnak nem akadály. Az összes megköltés közepette, ami érint minket és sújt, jó földidézünk hitünknek azt a titkát, hogy a földidézünk hitünknek azt a titkát, hogy a liturgikus formák, a szentségek gyakorlata mekkora ajándék az életünkben. Akkor vehetjük észre igazán, hogy mennyire kell ez nekünk, amikor megvonják tőlünk. Ugyanakkor a föltámadt Jézust nem korlátozza semmiféle emberi formának a hiánya. A jó Isten a kegyelmét úgy is tudja és akarja adni, ha a mi általunk fenntartott csatornák most elzáródnak.

KEPPEL DÁNIEL

Szalagavató a Frankában

* Örömmre szolgál, hogy ide járhattam, és elmondhatom, hogy én is frankás diák vagyok

Idén, 2020. január 25-én a 12. évfolyamra került a hangsúly: ez volt a szalagavatónk napja. Ez a nap minden középiskola életében évről évre megismétlődik, de nekünk csak egyszer adatik meg... Nagy odafigyelést igényel egy ilyen fontos esemény, főleg ha az a Frankában történik, mert ez az ünnep nem csupán a szalagok feltűzéséről szól.

Az ünnepség délután 5 órakor kezdődött a templomban, ahol a végzős diákok és családtagjaik megtöltötték a padosorokat. Mint minden fontos esemény iskolánk életében, ez is szentmisével kezdődött. Mindannyian kisé másfajta érzésekkel ültünk le a padokban, hiszen tudtuk, hogy ez a szentmise most csak rólunk szól. Ezután átvonultunk az iskolaépületbe, pontosabban a tornaterembe. Maga a szalagtűzés ceremóniája itt történt meg, de mindezek előtt a végzős osztályok különböző műsorokkal kedveskedtek a jelenlévőknek. Volt, aki verset mondott, zongorázott, illetve néptáncolt. A szalagfeltűzés végeztével kaptunk egy kis időt, hogy a családtagjainkkal lehessünk, majd bevonultunk a kollégium ebédlőjébe – a harmadik színtérre –, ahová már csak a tanáraink kísértek, a család nem. Jó hangulatban fogyasztottuk el a közös vacsorát. Ilyen alkalmakkor – úgy érzem – fellép egy közvetlenebb kapcsolat a diákok és tanáraik között, és úgy tudnak egymással beszélgetni, mint felnőtt emberek. A két végzős osztály a vacsora vége felé levettette saját kisvideóit az itt töltött évek emlékeiből. Sokszor nem kis vidámságot okoz

tanárainknak, hogy milyen képek kerülnek elő a kollégista élet rejtelseiből.

Frankás életünk egészén egy bizonyos hármasság ível át, amelyet a szalagavató során is megjelenni látunk, és amelyhez az utóbbi 5-6 évben kezdtünk el igazán ragaszkodni: egyfelől a templom, amely az Istennel való kapcsolatunkat és hitünket fejezi ki, aztán az iskola, a tudás, a tanulás színtere, végül pedig a kollégium, ahol éveken át szocializálódunk barátainkkal. Ez a hármasság alapérték-készletet ad nekünk az életben, biztos pontot nyújt, valamint segít megszervezni a mindennapjainkat.

Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ebben az iskolában kaptam meg a szalagot, és itt válhattam felnőtté. Nehéz mindezt szavakba foglalni, hiszen annyira érzelműs, de azt biztosan tudom, hogy nagyon sokat köszönhetek az intézménynek, a Franka mindenben segített, amiben tudott, és persze nagyon sok jó embert általa ismertem meg.

Örömömről szolgál, hogy ide járhattam, és elmondhatom, hogy én is frankás diák vagyok. Úgy érzem, hogy ez a mondat, ez a tudat a közeljövőben sokszor meg fog még segíteni, és ki fog húzni az élet támasztotta nehézségek hullámvölgyeiből.

URBÁN BENCE (12/A)

Lászik Mihály (12/B) ünnepi beszéde

Kedves Diáktársaim, kedves Szülők, kedves Tanárok!

Vannak pillanatok, amikor olyan döntéseket kell meghoznia az embernek, amelyek az egész életére hatással lesznek.

Ilyen döntés volt az is, amikor beléptünk a porta ajtaján ebbe az iskolába. Abban a másodpercben részesei lettünk egy olyan közösségnek, amit már-már családnak nevezhetünk. Ebben a családban az osztálytársaink lettek a testvéreink, tanáraink a szüleink. A szerető családunknak, tanárainknak és egymásnak hála csiszolódtunk olyan emberekké, amilyenek most vagyunk.

Egy szempillantás alatt gazdagabbak lettünk jó pár szülővel és annál is több testvérrel. Mint egy átlagos családban, itt is voltak viták, veszekedések, de egy dologban szerintem meg egyezhetünk: senki sem bánta meg, hogy belépett azon az ajtón.

Nézzetek körül! Nééztek meg azt, aki mellettetek áll. Körbevesznek minket az elmúlt években annyiszor látott arcok. Mi minden jut most eszünkbe róluk... Mennyi jó élmény, mennyi szórakozás... – és mégis hányszor kívántuk, hogy legyen végre hazamenetel, és ne kelljen ugyanazokat az arcokat bámulnunk egész nap!

Nos, van egy jó hírem, kedves diáktársaim, hamarosan nem kell! Nem kell, mert elhagyjuk ezt az iskolát, és csak ritkán láthatjuk majd ezeket a jól megszokott arcokat. Nem egymást fogjuk látni minden reggel felkeléskor és minden este lefekvéskor. Nem lesznek állandó örvöngések és bolondozások, mert nem leszünk folyton együtt. Az a jó hangulat és biztonságos közeg, amiben eddig éltünk, nem lesz többé.

Ugye mégse olyan jó érzés, hogy nem fogjuk látni egymást?

Annak ellenére, hogy nem fogjuk látni egymást, ne feledjük majd ezeket a „családtagokat”! Ne feledjük a jó pillanatokot, hanem találkozzunk, és úgy, mint most, örvöngjünk, legyünk majd együtt újra gyerekek! Tudjunk úgy, mint most a jövőben is bízni egymásban, és segítséget kérni, hogy mi a helyes döntés.

Most is, mint négy, illetve hat évvel ezelőtt, egy olyan döntés előtt állunk, ami az egész életünkre hatással lesz. És ez a döntés nem más, mint a továbbtanulás döntése. Hová menjünk tovább? Mit tanuljunk? Milyen szakemberekké váljunk?

Ezelekről a kérdésekről most még dönthetünk, és ne féljünk egymás segítségét kérni! Az embernek meg kell találnia a helyét a világban, és ez jóbarátok nélkül szinte lehetetlen.

Kívánom, hogy mindannyian azok legyünk, akik a szívünk mélyén lenni akarunk, és ennek az útján kísérjük végig egymást!

Köszönöm a figyelmet!

MFK – Magyar Fiatalok Közössége

Magyar nemzeti tudat és keresztény értékrend. Mindez egy fiatal közösségben. Ezek vagyunk mi, az MFK, a magyar kultúra szolgálatában.

2019 októberében a frankás diákság olyan közösség megalapítása és működtetése mellett kötelezte el magát, amelynek tagjai a magyar nemzeti hagyományok őrzői, vagy azok kívánnak lenni, illetve az európai keresztény értékrendnek birtoklói. Célul tűztük ki, hogy közösségben, rendszeresen fogunk ezekkel a magasztos értékekkel és hagyományokkal foglalkozni. Azt is lobogónkra tűztük, hogy egyre több fiatalot igyekezzünk bevonnai a tevékenységünkbe.

Arra, hogy milyen gyakorlati tevékenységet folytattunk, folytattunk, illetve, hogy miért is volt tulajdonképpen kiemelten nagy szükség erre a kezdeményezésre, az alábbiakban kitérek.

Amikor mi ezt Esztergomban elkezdjük, elsősorban a nemzetünk minél átfogóbb megismerését és kultúránk minél hitelesebb képviseletét tűztük ki célul. Tehát ismereteink bővítése és kezdetleges műveltségünk finomítása érdekében elkezdünk múzeumokba és előadásokra járni. Ez nagyon jól ment.

Idővel felismertük, hogy milyen fontos a teremtett környezetünk védelme, így ettől felbuzdulva szemétszedő akciót szerveztünk, melynek keretében kitakarítottuk az esztergomi Várhegy Felvidék felé néző oldalát. Ezzel

az eseménnyel kerültünk be először a médiába, ugyanis cikket írtak rólunk egy helyi lapban. Nagy örömmel konstatáltuk, hogy szemétszedő-hullámot indítottunk el a környéken, ugyanis ezek után egyre csak arról értesültünk, hogy több helyen hajtottak végre a miénkhez hasonló akciókat. A legutóbbi szemétszedésünk februárban volt, melynek keretében a Prímás-sziget egy részét tisztítottuk meg. Szeretném hangsúlyozni, hogy azt a földet, amit mi az Istentől kaptunk, védeni kell! Ezért csináltuk ezeket az akciókat.

Ezen karitatív tevékenységek sikerét látva szeretnénk volna valami újat csinálni. Úgy döntöttünk, hogy elmegyünk az esztergomi Montágh Imre Szakiskola parasportnapjára. Erről az iskoláról rengeteget lehetne írni, de a hely szűkében csak annyit kívánok megemlíteni, hogy ott sérült, több figyelmet igénylő gyermekekkel foglalkoznak kiemelkedő minőségben. A mi „feladatunk” ezen a parasportnapon az volt, hogy együtt focizzunk és zsinórlabdázunk a sráccal. Természetesen közben jókat beszélgettünk velük. Nagyon jó érzés volt látni az őszinte örömet az arcukon.

Szerintem van, akiben felmerülhet a kérdés: miért is van erre valójában szükség?

A magyar néplélek sohasem foglalkozott vele különösképpen, hogy mi van a határain túl. Sokkal jobban érdekelte, hogy mi történik belül. Ez az alapvető doktrína ma megfordult, de nem a trianoni sérelem miatt elsősorban. Az ingerküszöb sokkal inkább a határainkon túlra mutat, tehát az, ami itt az anyaföldünkön történik, háttérbe szorult. A nyugatról jövő természetellenes posztkultúra káosza véleményünk szerint alkalmatlan arra, hogy egészséges életet teremtsen. Az, amit onnan kínálnak, egy felülről jövő forradalom, amit a társadalom tagjaira próbálnak ráerőszakolni. Mi nem hiszünk a „multikulti” és a keresztényellenesség egyre inkább teret nyerő népszerűségében. Ma a világon 260 000 keresztény embert üldöznek Európán kívül (lehet, hogy lassan belül is), és ha a kereszténység valódi táptalaja, Európa most nem lesz erős, akkor az a több mint 1000 éves kultúra, ami erre épült fel, nemcsak elveszik, de magával rántja az intellektualitást, az értelmet és az egészséges rendszerszeretetet is. (Itt szeretném határozottan kifejezni, hogy az MFK-nak nincs politikai hovatartozása, tehát politikai pártoktól független, és az is marad.)

Ez a folyamat a médiumokon keresztül történő irányított információáradatnak tudható be, amely nem fordít figyelmet a nemzeti kérdés esetleges lehetőségeire és részleteire. Ennek nyomán tehát a fiatalok túlnyomó része nem tudja, hogy mit jelent az, amit mi képviselni oly nagy hévvel kívánunk. Ezt a „médiabeli rést” mi hatékonyan szeretnénk kitölteni, fiatalos és jól átlátható, vonzó anyagokkal. Eo ipso össze fogjuk egyeztetni a médiát az értékrenddel és a hasznos gyakorlati tevékenységekkel.

A terjeszkedés érdekében több lépést is tettünk. Debrecenben megalakult az MFK ottani tagcsoportja, amely a bizonyítékot jelenti arra, hogy ha a fiataloknak van hitük, jó gondolataik és munkájuk, amelyet őszintén beletesznek, akkor ez a közösség bárhol létrejöhet. A jövőben szeretnénk minél több városba eljutni, és hirdetni, amit csinálunk.

Mindent egybevetve én azon a véleményen vagyok, hogy az MFK előtt fényes jövő áll, és ha ebben a mértékben képes tovább fejlődni, akkor pár éven belül egy olyan országos szervezet tud majd létrejönni, mely egyre több fiatalnak segít majd megtalálni a saját értékrendjét és közösségét.

_____
KOVÁCS IVÁN (12/B)

Bubik Színpad

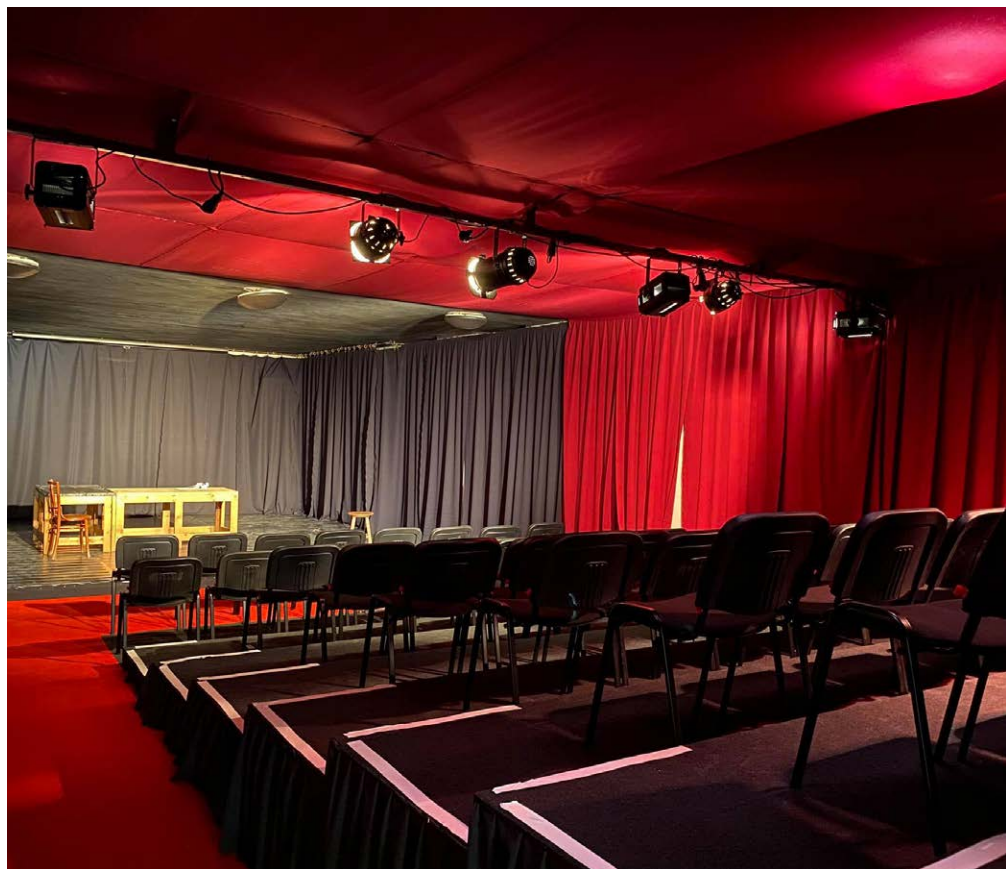
* Szuterénból színház

A Franka és a Babits Mihály Színház összefogása eredményeként – kevesebb, mint három hét alatt – új színházi tér született az ebédlő alatt. A 70 fős kamaratér névadója a legendás színművész, egykori öregdiaktársunk, Bubik István lett.

A szuterén több különböző funkciót töltött be az öregdiák-generációk sorában: volt zuhanyzó, büfé, háziózi, az utóbbi években pedig kényszer szülte raktár. Aki február előtt járt lent, az szemtanúja lehetett az értékes tér lassú devalválódásának. Az iskolavezetés, hogy véget vessen ennek a szomorú folyamatnak, lehetőséget adott az éppen otthonát kereső Babits Mihály Színháznak, hogy állandó játszó- és próbahelyet alakítson ki belőle.

A Babits Mihály Színház 2016. óta van jelen Esztergom kulturális életében. Célja, hogy a régió állandó színháza (leánykori nevén kőszínháza: állandó társulat, saját bemutatók, ősztől tavaszig tartó játszóidő) legyen. A színházról bővebben a www.babitssszinhaz.hu oldalon lehet olvasni.

Egy állandó színház jelenléte a Frankában nem mindennapi lehetőségeket rejt. A diákok mellett, hogy rendszeres színházi élményhez juthatnak és rendhagyó színház történelmi,

irodalmi órákon vehetnek részt, megismerkedhetnek a kulisszaléttel, a próbafolyamattal, és statisztaként is kipróbálhatják magukat egyes darabokban. Ilyen alappal hosszú távon bátran gondolkozhatunk egy speciális művészeti képzés bevezetésén.

A Bubik Színpad nem jöhetett volna létre rengeteg önzetlen barát és segítő munkája nélkül. Többen anyagi (Sasvári Viktor, Beliczay Gábor, Bredács Márton öregdiákok) vagy anyagbéli támogatással (Bilik Kft., Lignokem Kft., Textilkiser), mások kétkezi munkával

(Kun Botond és Bánhidy András öregdiákok, a Magyar Fiatalok Közössége és sok-sok jelenlegi diák) járultak hozzá ehhez a színház- és iskolatörténelmi pillanathoz.

A Bubik Színpad, reméljük, valódi kulturális fórum lesz, ahol mind a frankás diákok és dolgozók, mind pedig a városi látogatók színházi és kulturális élményekben gazdagodhatnak. Isten áldjon minden segítőt és támogatót! Isten áldja a Frankát!

KAJ ADÁM (2007/B) IGAZGATÓ
BABITS MIHÁLY SZÍNHÁZ

Isten közelgő lépteit az Ő kertjében

Szent Ferenc a damiettes-i ütközet előtt az ószövetségi prófétákhoz hasonlóan megjósolja, hogy a keresztény sereg vereséget fog szenvedni, és így is történik. Olykor a történelem nagy megrázkódtatásai kellene ahhoz, hogy az értelmünket a szívünkkel összehangolják. Napjainkban sincs ez másképp, amikor a tudás fájának gyümölcsével jóllakott emberiség egy világvárvány elsöprő ereje miatt kezdi egyre jobban hallani az Ősten közelgő lépteit a kertben. Az Ő kertjében.

Büntetés ez? Személyeké? Országoké? Ha büntetés, akkor igazságos? Népek, embercsoportok rakásnyi bűne kísért, hogy megpróbáljunk összefüggéseket kreálni. Az Ószövetség óv ettől. Jóbb könyvében nincs rá magyarázat, hogy miért éri Jóbot annyi baj, ellenben egy sokkal érdekesebb dolog történik! A könyv végén maga Isten jelenik meg, és meglepő módon Jóbb barátait akarja megbüntetni azért, mert meg akarták magyarázni Jóbnak, hogy miért szenved. Mert az ennél mélyebb titok, és – ha egyáltalán van – az összefüggés kimondása az igazi prófétákra tartozik.

Jóbb könyve a büntető Isten képétől, az Ő Jézus a másik szélsőségtől óv: „*vagy azt gondoltátok, hogy az a tizenhét, akire rádólt a torony Siloámban, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? Nem! Sőt – mondom nektek: ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy vesztek el.*”

Bár az esemény nem arra való, hogy lebunkozzuk vele egymást, mégsem tagadhatjuk: Isten szavának erejével beszél hozzánk. És ez aktuálisabb, mint a legújabb járványügyi rendelkezések. „*Az Ő szava telve erővel, az Ő szava telve fölséggel, az Ő szava cédrusokat tördel.*” Figyelj oda rá, mit mond Neked! Figyeljete oda rá, és beszélgetsetek róla közösségben, családban, osztályban: mit mond nekünk ez? „*Beszélgj róluk, amikor otthon tartózkodsz, s amikor úton vagy, amikor lefekszel, s amikor fölkelsz.*”

Megijedtünk, hogy nem azt akarja az Ő, amit mi? Oda a biztonságunk? Elbiztunk magunkat, mert „mindent tudtunk”, de most jobb lenne „mindent, mindent elfeledni”, és inkább Vele egy hullámhosszra kerülni? Utolér minket az önismeret, megnyílik a bűnbánat lehetősége.

Mert ugyan minden bűn után halljuk a hangját: „*Csak nem ettél a fáról, amiről*

megtiltottam, hogy egyél?”, de most mintha kollektív válna ez a tapasztalatunk.

De mi is a tudás fája? Nem az a baj, hogy tudunk, vagy hogy nagyon sokat tudunk. Szent Ferenc szerint „*a jó tudás fájáról az eszik, aki akaratát a maga kizárólagos tulajdonának tartja, és aki felfuvalkodik azon jók miatt, amiket az Ő mond és művel általa.*” Mindent félresöpör az a megdöbbentő egység, ami ebben a kereszténység és az iszlám mélyén megfigyelhető: akaratunkat alá kell tudnunk rendelni Isten akaratának.

Olykor megrengeti az Ő „*a pusztát, megrengeti a Kádes-sivatagot.*”

Hogy mi ez a puszta? „*A föld puszta volt és üres. Sötétség borította a mélységeket, és Isten Lelke lebegett a vizek felett.*” Vagyis nem a vilárossággal vagy a „Nagy Bumm”-mal kezdődik a teremtés, hanem a pusztával. Az ószövetségi zsidó nép vándorlásánál, Keresztelő Jánosnál, Jézus böjtjénél, a remetéknél a puszta nem elsősorban elhagyott hely, hanem a Teremtő Istentől való totális függés állapota. Ez „kényelmetlen”, mert uralni szeretnénk az életünket, de Isten azt szereti, ha ott vagyunk a Tőle való mindennapi függés elfogadásában. Mert a „*pusztába kiáltó szó*” is egyedül ott talál be, ahol az ember elismeri az Istentől való, létebeli függés tényét, ott megtanul figyelni, imádkozni és élni.

Ezért bízhatunk benne, hogy Isten lépteit hallva a közelgő megtérések első lépésénél vagyunk.

————— **CYURÁCS-NÉMETH LÁSZLÓ**

„Ilyenek voltunk...”

* Frajka Félix atya
90. születésnapjára

1974 egyik kora tavaszi estéjén „szokott” módon, takarodón túl 8 „decensnek és úriembernek” nem nevezhető kamasz rúgta a labdát a tornateremben. Ma már senki nem érti, miért nem jött valaki, aki ránk nyitotta volna az ajtót: Fiúk, mit csináltok itt ilyenkor?

Fölsőbb osztályos gimnazisták voltunk, akiket már nem fektettek, felnőttnek látszottunk. Amikor eljött az idő a távozásra, a tornateremből a „csorda” megindult és megpróbált bejutni az épületbe, de mindkét udvari ajtó – a quadrum és a kollégium felé is – be volt már zárva. Egy szecska a lépcsőn fölfelé haladva letekintett, de kulcsa nem lévén, nem foglalkozott az udvarról integetőkkel, talán nem is értette a helyzetet.

A „helyzetelemzés”, hogy most mit is kelleni tenni, a késői időpont ellenére sem volt teljesen hangmentes, néhány vasok szitokszó is elhangzott a szecsákra, hogy miért is nem segít. Egyszer csak ablak nyílt, és a gimnázium szigorúnak ismert rektora nézett ki rajta, elemlempával próbált jobb látási viszonyokat csiholni, és elhangzott a klasszikus mondat:

– Kérem a neveket!

– Erős András, Buda Tibor, Tavaszy László, Szigeti István... – hangzottak el sorban a nevek, amelyekkel csak egy bökkenő volt: ők voltak azok, akiket a korábbi években már „eltanácsoltak” a gimnáziumból, a mi osztályunkból. Félix atya sem „ma jött le a falvédőről”; híresen jó memóriája segítségével tudta, hogy itt nem az igazat hallja.

– Jövök, fiúk!

A sötétségben termelődő bátorság egy pillanat alatt pánikká változott, és a másodpercekkel korábban még hamis adatokat bemondó csapat menekülőre fogta. Az ebédlő előtti angolaknán keresztül a pince felé vette az irányt. Egyetlen apró hiba csúszott a számításba: az ablakok zárva voltak! Ezt a földszintről nem lehetett megállapítani, és az első kettő leérkező egy lendülettel az egyik ablaktáblát keret nélkül benyomta. A keletkezett nyíláson keresztül a kilincset sikerült elfordítani, és mindenki számára volt szabad út...

Az azonban egérfogónak bizonyult, mert maga a Rektor (A macska) már közeledett a lépcsőházban, melyen kívül más út nem vezetett a biztonságot adó kollégiumi hálókba. A lépcsőházban már suhogott a habitus, ennek ellenére a „betolakodók”, mint egy jó kis egércsapat, nyolcan nyolcfelé szaladtak. Volt, aki a szenespecében, más a kazánházban talált egy sötét sarkot, megint mások a fürdő kabinjait használták menedékként. Mire Félix atya a pincszintre ért, már halálos csönd uralkodott mindenütt. Sötétség, embernek se híre, se hamva.

Az első lámpa a fürdő előterében volt, Félix atya bement oda, felgyújtotta a világítást, és lassan elindult a fürdőkabinok felé, kezében az elemlempával. Persze mindenki lapult, lélegzet nem hallatszott. Megkérdezte:

– Van itt valaki?

Mire jött a válasz:

– Nincs!

A hatás frenetikus volt! Mindenki, aki eddig bújt, előjött nevetve, senki nem bírta komoly arccal elviselni ezt a pillanatot, Félix atya sem. Akik a szenespecében, kazánházban voltak, ekkor a lépcsőn fölslisszoltak a hálóba, a fürdőbe bújók viszont „szorultak”.

Félix atya átlátta a helyzet ellentmondosságát, a létszámhiányt, ezután arra volt csak kíváncsi, hogy ki törte be az ablakot. Erre nem kapott választ, mert a zsványbecsület erős volt, ezért kiadta az ottlévőknek, hogy másnap el kell vinni azt az üvegeshez és meg kell csináltatni.

Ezt a „csapat” megoldotta, és az újra üvegezett ablak estére visszakerült a helyére. A történetnek más következménye és megtorlása később sem volt. Sőt, amikor negyedik második félévében Antal atya betegsége miatt komoly problémát jelentett, hogy az osztályunknak prefektusra volt szüksége az utolsó félévben, Félix atya vállalt el minket, és segített abban, hogy mindenki leéretté szíjzhessen.

De ez már egy másik „sztori”...

Kedves Félix atya, hálásak vagyunk, hogy vezetél minket, és engedted, hogy közelebből is megismerhessünk. Akkor segítéttél, amikor leginkább szükségünk volt a szeretetedre! Isten áldjon meg érte!

1975/B OSZTÁLY

A kommunista diktatúra áldozatai

* Pinnyey Szilárd (1959/H) öregdiákunk visszaemlékezései

Értekezletre vitték őket, de sosem tértek haza az eltírt gyömrői tömeggyilkosság áldozatai... Az egykori főjegyző, Pinnyey Lajos tragikus történetét mesélte el az Origónak fia, Pinnyey Szilárd. A cikk a kommunizmus áldozatainak emlékére készült, a Nemzeti Emlékezet Bizottságával partnerségben.

Pinnyey Szilárd édesapját, Pinnyey Lajost 1934-ben közfelkiáltással választották főjegyzővé Tápiósápon. (...) Az új főjegyző munkáját mindenki meglepedésére végezte, a falu befogadta. Megválasztása után két évvel feleségül vett egy helyi lányt, öt gyermekük

született. A háborút sikerült túlélnie a családnak, a környék lakóinak hangulata óvatosan bizakodó volt. Gyömrőt és a környező településeket az 1944 késő őszi zanjó hadműveletekben foglalták el a szovjet csapatok. Amikor a front elérte a falut, akkor a család leköltözött

a pincébe, mivel a ház többi részében hol a németek, hol a szovjet katonák laktak.

„Egy nap a lerészegedett szovjet katonák megtalálták apám vadászpuskáját a pincében, azonnal falhoz állították az egész családot, hogy kivégezzenek mindenkit, a gyerekekkel együtt. Egy helybeli szlovák, aki tudott a szovjet katonákkal beszélni, akadályozta meg, hogy lelőjenek mindannyiunkat. (...) Az apám tisztességesen végezte a munkáját, szerették a faluban. Tudta, hogy semmit nem követett el, nem volt mitől félnie.”

1945. március 13-án este Skulányik János rendőrpáncsnok és Németh István párttitkár jelentek meg a Pinnyey család otthonában. Azt mondták, hogy a főjegyzőnek meg kell jelennie a szokásos járási értekezleten, Gyömrőn. Rendeltek egy fogatot, amivel bementek a járási központba. A faluba visszatérő kocsis mondta el a családnak, hogy a rendőrség ott tartotta a családfőt, de nem tudta megmondani, hogy miért, vagy mit tettek vele. A kommunisták gátlástalanságára jellemző, hogy másnap Németh István már elfoglalta a főjegyzői hivatalt.

„Amikor anyám Németh Istvánt is megkérdezte, hogy mit tettek apámmal, azt válaszolta, hogy nem tudja, ők este elengedték.”

Abban az időben nem csak Pinnyey Lajos, hanem megközelítőleg 30 ember tűnt el a környékről, mindannyian hasonló körülmények között. Olyan embereknek veszett nyoma egy-egy rendőrségi kihallgatás után, akik vezető tisztséget töltöttek be közösségükben. Sokáig nem lehetett semmit tudni az eltűnteikről, a hozzátartozók hiába keresték őket. Szeptemberben találták meg az első halottakat. Pinnyey Lajos holttestét segédjegyzőjének, Pálffy Károlynak a családja találta meg, miközben saját hozzátartozójukat keresték. Az előkerülő holttestek boncolása után kiderült, hogy gyilkosság történt, az áldozatokat haláluk előtt kegyetlenül megkínozták.

„Apámnak a kezéről, lábáról letépték a körmöket, félholtra verték.”

A halál oka azonban mellkasi lövésű sérülésből származó elvérzés volt. Pinnyey Szilárd mindezt a boncolási jegyzőkönyvből tudta meg.

Mint utóbb kiderült, Pinnyey Lajost a kínzás után egy szál alsóneműben kitétték az utcára. Megvárták, míg a súlyosan sérült

ember eltávolodott a hivatal épületétől, majd, amikor a gyömrői tófürdő közelébe ért, lelőtték. A tó partján ásták el. A test helyzetéből arra lehetett következtetni, hogy még élt, amikor eltemették, ki akart mászni a gödörből. Az apám megölésénél szinte csak kegyetlenebb esetek voltak.

„Apámnak nem volt semmi bűne, de annak a majdnem harminc embernek sem, akiket vele együtt megöltek. Olyan barbár gyilkosságokat követtek el, amire csak a kommunisták képesek. A mai napig nem sikerült megértenem, hogy miért volt szükség az áldozatok megkínzására?”

A gyilkosokat is sikerült azonosítani, 23 embert letartóztattak. Hosszas huzavona kezdődött. Annak ellenére, hogy minden kétséget kizáróan sikerült bizonyítani a bűnösségüket, az igazságügyi miniszter által kezdeményezett amnesztia nyomán szabadon engedték a gyilkosokat.

Pinnyey Lajos megölése után a kommunisták meghurcolták a családját. Ez azzal kezdődött, hogy akik megjelentek a temetésén, azokat később szintén hatósági zaklatások érték. Három év múlva pedig a családot kiköltöztették otthonukból egy közeli vadászkastélyba.

„Szó szerint éhezünk. A falubeliek segítettek, amiben tudtak, de akkoriban mindenki nélkülözött. Az ilyen embereknek, mint mi, nem is volt szabad segíteni, csak titokban.”

Az öt gyereket egyedül nevelő édesanyjától megvonták az özvegyi nyugdíját, az árvaellátást, munkát sehol nem kaphattott. Sokáig mások könyörületére voltak utalva. Pinnyey Szilárd édesanyja végül egy angyalföldi gyárban kapott munkát, magyar-francia szakos tanári végzettséggel egy szalag mellett állt egész nap. Annyit keresett, hogy egyik napról a másikra éltek.

Arra, hogy gimnáziumba menjenek, szinte semmi esély nem volt. Az egyház nyújtott segítséget azzal, hogy mind az öt gyermeket felvették egyházi gimnáziumba. Pinnyey Szilárd az esztergomi ferencesekhez került.

„Anyám nem tudott volna minket taníttatni, az ellátásunkra is nehezen tellett. A gimnáziumtól kaptunk ellátást, napi háromszori étkezést és kollégiumot. Anyám nehéz sorsára való tekintettel, az egyház majdnem teljesen ingyen gondoskodott mind az ötünkről.”

FORRÁS: ORIGO.HU

Dr. Gaál Csaba ferences öregdiáktársunk (1960/H) Gondolattár című könyve

* P. Reisz Pál könyvajánlója

„Az, ki életében sokat érzett és gondolkodott, s érzeményeit és gondolatait nyom nélkül elröppenni nem hagyta: oly kincset gyűjthetett magának, mely az élet minden szakában, a szerencse minden változásai közt gazdag táplálékot nyújt lelkének.” (Kölcsy: Parainesis)

Dr. Gaál Csaba diáktársunk (1960/H), sebész, ötvenéves szakmai munkásságának, tudásának, tapasztalatainak összegzésére – évente megújuló, modernizált formában – kiadja sebészeti szakkönyvét, amely tankönyvül, kézikönyvül szolgál a orvosok számára. Szellemi életének egyéb kincseit, tapasztalatait, gondolatait, meglátásait a hitről, a történelemtől, a politikától, a művészetektől, a kultúrától *Gondolattár* címen egy vastkos kötetbe gyűjtötte össze. Veszélyes belelapozni, mert az ember nem tudja letenni. Egy-egy súlyos gondolat néhány mondatos szakaszok korlátai közé szorítottan követeli a folytatást.

Ízelítőül, kedvcsinálóként álljon itt a könyv hátlapjának a szerző által jegyzett szövege:

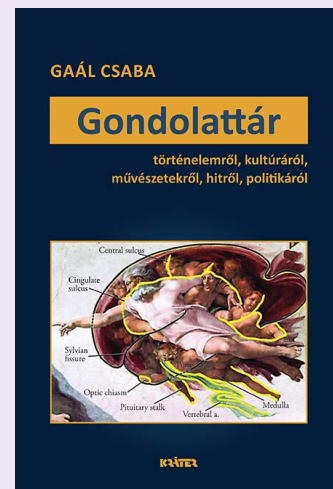
„Ahogy öregszem, lassanként kirajzolódik előttem a feladat... amely arra készítet: mielőtt elmész, mondd el, amit tudsz.” Ezt írta a 84 éves francia szerzetes, abbé Pierre. Magam is ebben látom a nyugdíjba vonulásom utáni évek értelmét.

Tudom, sokan nem rokonszenveznek a szigorú ítéletű személyekkel és megnyerőbbek a nagyvonalú, írhatnám azt is, hogy felületes, a dolgok felett könnyen elsikkadó embertársak. Alacsony túrérszűkítőm többek számára alig elfogadható, hiszen valóban érzékenyen reagálok minden helytelenségre, és nem vagyok hajlandó alábecsülni *igényességemből*. Minden ítélet – amint Immanuel Kant tanította – ízlésítélet egyben (Geschmacksurteil). Az ízlésünk pedig történelmi és világnézeti képződmény, amelyet jogunk, sőt kötelességünk kifejezésre juttatni. Talán nem is annyira én vagyok akadémikusodó, hanem a kor hozta ezt a mindenhol fellelhető felszínességet, értékvesztéset, az anyagiaknak a szellemiek fölé helyezését.

Jobboldali, konzervatív és katolikus vagyok. Ilyen minőségben az általam leírt történetek, gondolatok, események, összefüggések tartalmazhatnak olyan tanulságokat, melyek levonásához sokan maguktól talán nem juthattak volna. Az olvasottakat nemcsak értelmeztem, ezeket saját új, továbbfűzött gondolatokkal egészítettem ki: ezek végeredménye különbözik az alapfelvetéstől.

Néhány bekezdés megértéséhez fontos megjegyezni, hogy negyven éve *Németországban élek*. Kodály után: „Európaiak között magyar, magyarok között európai próbálok lenni.” Ezzel indokolható, hogy számos kérdést egészen másként ítélek meg negyvenévi távollét után egy idegen országból. Amikor az „otthon” szót használom, mindig Magyarországot értem alatta, hiszen magyar vagyok, ez a hazám.

A könyv megvásárolható a Kráter Műhely Egyesület és Könyvkiadónál (2013 Pomáz, Búzavirág utca 2., Telefon: +36 26 328 491; +36 20 915-32-34), vagy online megrendelhető a krater.hu honlapon. Ára: 4.500 Ft.

Fotó: Kircska Bálint

„Lókötők voltak, és ez így volt rendjén!”

* Hamvas András Tanár Úr gondolatai az oktatásról évtizedek távlatából

András bácsi nemrég évfordulót ünnepelehetett, ugyanis a közelmúltban töltötte be a nyolcvanadik évét. Tiszteletreméltó kor, figyelemreméltó életút. Mindig szívesen ülök le vele beszélgetni, de a mai napon egy kicsit különlegesebb apropója van a találkozásunknak. „Mesélj, András bácsi, milyen volt akkor tanítani és milyen ma!” Nehezen áll a számra a Tanár Úr tegezése, de mit lehet tenni: óvva intett attól, hogy a kollégájaként még egyszer magázzam Őt. Az a szerencsés helyzet áll fent, hogy neki már volt alkalmja a nyolcvanas években is a Frankában tanítani, és évtizedek elteltével, a tavalyi évtől kezdve újra a tanári karunk tagjává vált, matematika tanárként. Rengeteg pedagógiai élmény, emlék és tapasztalat birtokában van, amely már nem csupán az öregdiákok egy csoportjához, hanem a mostani diákokhoz is köti Őt.

☞ Interjúnk kezdetén meg tudnál osztani pár gondolatot magadról? Mikor tanítottál először a Frankában?

– Emlékeim szerint az 1984/85-ös tanévben tanítottam itt először egy évet, amely során két tizenegyedikes osztálynak oktattam többek között elektrotechnikát. Fizikát tulajdonképpen. Óraadó voltam, délután tartottam az óráim. Ez azért alakult így, mivel a válalat, ahol főállásban dolgoztam, nem engedte meg, hogy délelőtt is tanítsak. Szerettem volna itt tanítani teljes állásban, de sajnos az iskola nem tudott olyan fizetést biztosítani, ami elég lett volna a megélhetésemhez. Akkoriban ugyanis bányamérnökként dolgoztam, és hat gyermeket neveltem. Elég szomorú, hogy nem volt akkora megbecsültségük a pedagógusoknak, és a munkájukat nem értékelték megfelelően. Ennek ellenére rengetegszer kacérkodtam a gondolatokkal, hogy átjövök, de nem lehetett. Egzisztenciális okok miatt nem volt erre mód, de életem egyik legszebb emléke azon időszak, amikor itt tanítottam a nyolcvanas évek végén. Jó volt a Frankában, szerettem itt lenni! Szívesen meséltem másoknak az iskoláról, de nem éreztem azt, amit most: ilyen egészen megható, érzelmi kötődést. Most nagyon erősen érzem ezt.

☞ Hogy érzed, milyen különbségek voltak az akkori frankás srácok és a mostaniak között? Tudnál pár példát felhozni?

– Sok minden változott azóta. Fegyelmezési gondom például egyáltalán nem volt azokban az időkben. Akkoriban mindenről jutott eszembe egy vicc, érdekes, hogy mostanság már kevésbé ugranak be ennek. Mindig mondtam a srácoknak: „Erről jut eszembe egy vicc, meséltem már nektek?” Ennek volt egyfajta rituáléja, ezután mindig mindenki elkezdett kórusban kiabálni, hogy „Neeem!” Ilyenkor mindig mondtam nekik: „Ti, lóköltők, azt se tudjátok, milyen viccről beszéltek!” Miután elmeséltem nekik, ők tomboltak, ha tetszett nekik, ha nem, térdüket verve nevettek! Ahogy kikacagták magukat, mondtam nekik, hogy akkor jó, most folytatjuk. Ekkor rögtön csend lett, és tényleg folytattuk a munkát. Ha ezt most megcsinálnám, nem tudnám többet megfogni az osztályt. Nagyon egészséges, vidám betyárság volt bennük. A srácok akkoriban lóköltők voltak, és ez így volt rendjén! Akárcsak manapság. Én ezt akkor nagyon jellemzőnek tartottam. Viszont sajnos napjaink szabadosságával ez a betyárság elég erősen torzul. Nagyon pozitív véleményem volt azokról a diákokról, akiket akkor tanítottam...

☞ Hogyan látod a mai srácokat, milyen kiemelkedő tulajdonságait tudnád felsorolni?

– A fiataltság: többségében nagyon jó szándékúak, illemtudók és udvariasak. Rengeteg pozitív példát látok még a mai srácokban. Sorra teszik le a

nyelvvizsgákat, szerzik meg a jogosítványt, 11.-ben olykor már két nyelvvizsgájuk van, mennek emelt szintű érettségire.

☞ Melyek azok a jelenségek szerinted, amelyek a mindennapok során a legnagyobb kihívás elé állítja a tanárokat és a diákokat?

– A liberalizmus, vagy inkább úgy fogalmaznék, hogy ez a hihetetlen szabadosság. Egyszerűen ma nem lehet terhelni a gyereket, a munkára „rákényszeríteni”, mert akkor a személyiségét sodorjuk veszélybe. Úgy írnak napjainkban a gyerekek olykor, hogy azt nem lehet elolvasni! Régen, a háború előtt, hogy írtak a gyerekek? Hát gyöngybetűkkel! Még a nyolcvanas években is az írásuk, ha nem is szép, de olvasható volt. Miért tudtak akkor úgy írni és most miért nem? De ez csak egy apróság. Sok múlik azon, hogy az emberek hogyan reagálnak a megpróbáltatásaikra. Felfogható egy nagy tragédiaként, lehet legyinteni és bele is lehet állni ebbe a problémába. Életemben nagyon sokszor megtapasztaltam, hogy hálás lehet az ember, hogyha a sors megpróbáltatások elé állítja, mert akkor veszi észre igazán, hogy mennyire össze tudja kapni magát. Ezért vagyok kevésbé híve a mai divatos felfogásnak, amely szerint a gyerekekre úgy kell vigyázni, mint a hímes tojásra. Erről eszembe jut egy elemi iskolás emlékem: volt egy tanító nénim (az áldott emlékű Kurovszki Sárika néni), akinek rengeteget köszönhetek. Kaptam tőle nagy pofonokat, de ő arra is figyelt, hogy mikor tud megdicsérni. Szétszórt, önbizalomhiányos gyerek voltam. Felnőtt fejjel tudom már, hogy a tanító néni kivárt arra a pillanatra, amikor engem joggal megdicsérhetett. Nyilván tudta, hogyha alap nélkül dicsérünk valakit, az kontraproduktív. Kivárt, hogy mikor dicsérhet, és miután ő meglelte ezt a pillanatot, olyan módon emelt fel engem, hogy többet már nem lehetett legyűrni. Nem azt mondta, hogy milyen okos vagyok, hanem hogy tudok gondolkozni! Ez nagyon megmaradt bennem. Mindig nagyon élvezem, hogyha gondolkodni kell, és tudom, hogy neki köszönhetem.

Emellett úgy látom, hogy manapság a követelmények sem a régiek. Akár a kecskémet is leérettségiztethetném matematikából! Csak kettőt mekcent, és megvan a kettes...

☞ Úgy érzed, hogy a gyerekek életéből egyre jobban hiányoznak azok a kihívások, amelyek meg tudnák őket erősíteni?

– Pontosan így gondolom! Régen minket nem úgy neveltek, hogy valaki gondolt egyet és azt mondta, akkor most nevelünk! Olyan környezet volt, olyan elvek, elvárások, hogy szinte ez a közeg volt az, ami nevelte a gyereket. Úgy érzem, ami régen természetes volt, az most fellazult a mai világban. De nem csupán

ez, manapság teljesen más már az a szint, amit meg kell ugrani. Rengeteg diákom volt. Az volt mindig a heppem, hogy megkérdeztem tőlük: „Egyharmadot, ha összeadjuk egynegyeddal, mit fogunk kapni?” Mindenki tudta, hogy közös nevezőre kell hoznunk. Igen ám, de miért így kell megoldani a feladatot? Mi lenne, ha én azt mondanám: én egy nagy tekintélyű professzor vagyok, add össze a számlálót, add össze a nevezőt! Zárójelben mondom, ugye ez egy nagy marhaság, de kérdem a gyerektől, ez miért nem lenne jó ilyen módon? Kapom a választ, hát azért, mert nem így tanultuk. Pedig nem. Ez matematika. Meg kell mondani, hogy miért így kell és miért nem úgy. Azt senki nem tudta megmondani még régen sem többnyire, hogy miért így kell, de azt tudta, hogy közös nevezőre kell hozni. Húsz évvel ezelőtt, alig-alig volt olyan eset, aki nem tudta, hogyan kell. Ma minden harmadik azt mondja, hogy összeadjuk a számlálót meg a nevezőt. Vannak dolgok, amit meg kell tanulni, minden tantárgynak megvannak a maga sajátosságai. A matematikának az a sajátossága, hogy gondolkodni tanít. Nem az a fontos, hogy megtanuljunk integrálni, hanem hogy fogalma legyen az embernek arról, hogy a folyamatoknak, levezetéseknek mi a lényege. És visszakanyarodván, pont ez a magatartás, amiről korábban beszéltünk, hogy mindentől óvjuk a gyereket, nehogy túlterhelje magát, ez azt eredményezte, hogy a mai fiatalok nagy részének a memóriakészsége a nullához közelít

¶ **Érzésed szerint, melyek azok a nevelési módszerek az oktatásban, amelyek évtizedekkel ezelőtt működőképesek voltak és manapság is beválnak?**

– A nevelést a mindennapi munkától nem lehet szétválasztani. Az ember a magatartásával, ahogy kiáll a katedrára, ahogy példát mutat, azzal nevel. A korrektség a legfontosabb egy tanár részéről, valamint az, hogy magával szemben is legyen követelménye.

Elvem az, hogy a büntetést és a jutalmazást egybevetve kellene használni. Tehát, ha valakit megbüntetek, akkor legyen gondom arra, hogy a gyerek kismértékű javulását is észrevegym, és méltányoljam a változást. Igenis kell a büntetés; az, hogy mindenért csak pátyolgatunk és megbocsátunk, rendkívül negatív dolognak tartom. Kell, hogy büntessünk, de kell tudnia a gyerekeknek, hogy miért kapta meg a büntetést, és semmiképp ne a személyisége ellen irányuljon, hanem arra a cselekedetére, amit elkövetett. Ezután legyen az egész helyzet lerendezve. Lezárjuk, több szankció nincs. Érezze utána a gyerek, hogy a tanár észreveszi a pozitív javulást is.

¶ **Többször hallani manapság, hogy a gyerekek gyorsan változnak, igazodniuk kell az új trendekhez. A felgyorsult és folyamatosan átalakuló világ új pedagógiai helyzetet teremt, új gondolkodást igényel. Mi erről a véleményed?**

– Az új lehet jó és lehet rossz. Sokszor hallok azt, hogy el kell fogadni a változást. Ez nem így van: a jót kell elfogadni, a pozitív változást. Mindig fejlődésről beszélnek, de ami változás, az nem feltétlenül fejlődés. Összekeveri az ember sokszor a két dolgot. Sajnos korunkban én úgy érzem, hogy nagyon súlyos változások érhetőek tetten, amelyek miatt sajnálom a mai fiatalokat, mivel olykor borzasztó sokat veszíthetnek, ami az élet számos terén tapasztalható, kezdve például a párkapcsolatokkal. Itt jegyezném meg, hogy napjainkban például sokszor a szerelemnek sincs meg az a fokozatossága, ami régen nálunk törvényszerűen megvolt, és az egy nagyon nagy kincsnek számított! Ezt határozottan merem mondani. Ahogy Európa is változik, ez mindennek mondható, csak fejlődésnek nem. Szükség van egy pozitív mintára, amit a fiatalok követni tudnak.

¶ **Zárógondolatként engedd meg kérlek, hogy megkérdezzem Tőled: milyen helyet tölt be az életedben a tanítás, a pedagógia?**

– Mit értünk pedagógián? Ez egy rendkívül komplex dolog. Mit jelent az életemben? Én nagyon szeretem ez művelni, és tényleg úgy érzem, hogy nekem a tanítás élmény. Élmény és megtartó erő. Ha az ember olyan dolgot csinál, amit szeret, az frissen tartja őt, fiatalítja, akármennyire is öregszik közben. Érzem, hogy pozitív hatással van rám az, hogy fiatalokkal lehetek. Az embernek céljának kell lennie, hogy tovább tudja adni, amit jónak tart. Ez a továbbadás az, ami számomra kiemelkedően fontos.

————— KICSKA BÁLINT

Az esztergomi diákok meghódították az Alacsony-Tátra hófödte csúcsát

Páratlan kilátásban gyönyörködhettek az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium tanulói, akik Cseke András osztályfőnök, valamint P. Varga Kapisztrán OFM ferences atya vezetésével jutottak fel az Alacsony-Tátra egyik legnépszerűbb csúcsára, a Gyömbérre. A csapat jövőre a Chopokot mászná meg.

Az iskola diákjai számára a túrázás nem ismeretlen fogalom, közülük néhányan igencsak kedvelik ezt a kikapcsolódási módot. Tavaly egy kisebb társaság, élén P. Varga Kapisztrán ferences szeretettel, sikeresen megmászta az Alacsony-Tátra Király-hegy nevű, 1946 méter magas csúcsát. „A túra előtt és után is havazott, a kirándulás napjára pedig rossz időt jósoltak. Ennek ellenére ragyogó napsütés fogadott minket és sikeresen felértünk a hegyre” – idézte fel a tavalyi utat az atya.

Az Alacsony-Tátra

Az Alacsony-Tátra mintegy nyolcvan kilométer hosszúságban nyugati-keleti irányban húzódik Szlovákiában a Vág és a Garam folyók völgyei között. A fő gerincén három csúcs haladja meg a 2000 méteres magasságot, a Gyömbér, a Chopok és a Déres. Hatalmas, kiterjedt gyeptavas, az Alacsony-Tátra keleti részének legmagasabb orma, a hegység e részének névadója a Király-hegyi-Tátra. Csúcs-platója kelet-nyugat irányban megnyújtott. Észak felé a Záturňa nevű, rövid szárnyvonulatot bocsátja ki, amely meredeken szakad le a Fekete-Vág völgyébe a Teplicskatlanban. Északkelet felé Úplazon és Predna Holán keresztül a Pópa-hágóra (Sedlo, Popová) egy másik vonulat húzódik, amely összekapcsolja az Alacsony-Tátrát a Szlovák Paradicsommal. Délkeletre pedig egy harmadik, rövid gerinc indul a Király-hegyre és Garamfő felé. Legnagyobb kiterjedésű tava a Verbici-tó.

Idén egy másik hegyet, a 2043 méter magas Gyömbért célozták meg. Cseke András osztályfőnök, valamint a diákok a túra előtti napon a szécsényi rendházba utaztak, majd másnap reggel onnan folytatták tovább útjukat. Leparkoltak a Tale nevű síközpontnál, ahonnan gyalog közelítették meg a csúcsot. „A túra tervezésekor a napsütéses órák számát is figyelembe kellett vennünk. Rendkívül meglepett minket, hogy nagyjából öt kilométer mászás során 900 méter szintkülönbséget küzdöttünk le” – tette hozzá.

A csapat az úgynevezett téli úton ment fel, amelynek nyomvonalát még nagyobb hó esetén is jól lehet látni. A csúcson káprázatos kilátás és mondhatni, a tavalyinál jobb idő fogadta őket. A hegytetőről még a közeli Chopok hegyet is szemügyre vehették.

Az egyik diák, Petrovics Bence – aki társai tavalyi élménybeszámolója hallatán kapott kedvet a kiránduláshoz – elmondta, hogy ketten úgynevezett hócsúszkát is vittek magukkal, így lefelé kiélvezték a lejtők nyújtotta lehetőségeket. Megjegyezte, hogy voltak olyan szakaszok, ahol húszméterenként pihenniük kellett. A túra zárásaként pedig egy étterembe beülve a szlovák konyha remekeivel ismerkedtek.

P. Varga Kapisztrán szerint mindenkinek kedves élményként maradhat meg az emlékezetében a túra, és örömmel tölti el, hogy pedagógusként meg tudott mutatni a diákjainak egy olyan dolgot, amelyet a súlyának megfelelően mindenki pozitívan értékelhet.

Petrovics Bence arra is kitért, hogy az érettségi után is szeretnének túrázni és jövőre fel akarnak jutni a Chopok csúcsára.

WALCZER PATRIK (KEMMA.HU)

Pólusok

sokszor bal lator vagyok
hínt meg, Uram, izsópoddal
s máris a jobb vagyok

* Balogh Ferenc informatikus könyvtáros,
könyvtári szakértő (1992/A)

Szeretett alma materem kérésének eleget téve írom e sorokat magamról, bár nem tettem semmi különöset eddigi életemben, csupán olykor jól, olykor rosszul próbáltam kamatoztatni azokat a talentumokat, amiket a Jóistentől kaptam.

1974-ben születtem Egerben. Gyermekkoromat egy szép hevesi községben, Tarnaleleszen töltöttem. Családom templomba járó volt akkor is, amikor ezért nem járt dicséret. Amióta eszemet tudom, a családomban vallásos emberek vesznek körül. Dédszüleimtől, nagyszüleimtől és szüleimtől, sőt a rokonságom nagy részétől is ezt a példát láttam. Ministráns éveim elején kezdte meg szolgálatát közösségünkben Ferjentsik Ferenc atya, akinek hitem tudatos megélésének kezdetét köszönhetem.

Egész életemben a fenti versem szellemében életem: a Jóisten kegyelme és irgalma nélkül nem lennék ma az, aki vagyok. Ennek a kegyelemnek tudható be az is, hogy Esztergomba kerültem és frankás diákként érettségizhettem. Senki nem motivált arra, hogy oda jelentkezsem, viszont eddigi életem egyik legjobb döntésének bizonyult. Egyedülálló élmény volt a templom és a rendház, az internátus és az iskola háromszögében élni.

Az esztergomi évek számomra a hitem elmélyüléséről, az önállósodásról és a közösségi lét megéléséről, ezek erejéről szóltak. Prefektusaink, a B-seknél a tapasztalt Ágoston testvér és nálunk a pályáját velünk kezdő József testvér, második apánkként nyesegettek bennünket. A hitünk szempontjából meghatározóak voltak Balázs atya elsős dogmatika órái. De említhetném Vilmos atya összevont fizika-technika vagy Pál atya matematika és hittan óráit is. Géza atya, Ignác atya, Joachim és Peregrin testvérek vagy Viki nővér a betegszobán, noha nem tanítottak bennünket, életpéldájuk által mégis hozzátettek valamit személyiségünk alakulásához. Nem folytatom tovább a felsorolást, mert bármilyen hosszú lenne a lista, méltatlanul kimaradna valaki. Minden szerzetes és világi tanárunk, de az iskola munkatársai és a rendház lakói közül mindenki adott valamilyen meghatározó élményt vagy tudást számunkra, amihez azóta is vissza lehet nyúlni.

A Franka szerintem soha nem volt „versenyistálló”, inkább a közösség megélésén és a nevelésen volt a hangsúly, amit Pál atya, mint igazgató tudatosan felvállalt. Ezzel együtt az osztályunkból szinte kivétel nélkül mindenki eljutott a diplomáig, vagy más módon találta meg az életben való boldogulásának lehetőségét.

A gimnáziumi évek élményei több oldalt is megtöltenének, ezért csak néhány számomra meghatározó momentumot emelek ki. Az egyik ilyen az, hogy a portaszolgálatot ellátó Ignác atya és Joachim testvér két hét után mindkinek tudta a nevét, sőt azt is, hogy honnan jött vagy éppen miért ment ki a városba. Így, amikor mobiltelefon még nem lévén a szüleink kerestek bennünket, mindig releváns információval tudtak nekik szolgálni. Meghatározó élmények az esti felolvasások a 80 fős nagyhálóban. Emlékezetes, amikor influenzajárvány volt az iskolában, még a provinciális vendégszobából is betegszobát kellett kialakítani. Nem volt nap, hogy Vilmos atya ne nézett volna be hozzánk egy-két szóra, és ne hozott volna valami apróságot. Ilyenek az akkor még létező hizlaldában és a szigeten eltöltött közmunkák is. A szervezett koncert- és színházlátogatások. A mindennapokban jellemző volt az őszinteség légköre. A problémákat nem söpörtük szőnyeg alá. Joe, alias József testvér személye, aki maga is frankás diák volt, így ismerte mindkét oldalt, ezért nehéz volt átverni. Persze mi bőszen próbálkoztunk! Prefektusunk, osztályfőnökünk, tanárunk volt és mégis egy közülünk. Az osztálymisék és lelki gyakorlatok, rekollekciók csöndje és ereje. A ferences szellemiséggel átítatott, a teremtett világ szépségeire és a hazaszeretetre szemünket és szívünket felnyitogató mindennapok. A hivatalos tananyaghoz képest alternatív történelemoktatás, mely sokkal közelebb állt a valósághoz. Keki kis és nagy sziget-körös testnevelés órái. Természetesen sorolhatnám még, de talán ebből a villanászserű felsorolásból is látszik, hogy egyrészt számomra mit jelentettek az Esztergomban eltöltött évek, másrészt az is, hogy mennyire komplex volt az a nevelési program, amelynek részesei lehettünk. Pontosabban ma is részesei vagyunk, hiszen többnyire életkortól függetlenül elég valakiről megtudni, hogy

frankás diák volt: már nem kell bemutatkozni, és úgy tudunk beszélgetni, mintha ezer éve ismernénk egymást. Vagy arra, hogy akár osztálytársunk, Horváth Roland halálának évfordulóján tartott évenkénti, akár az ötévente tartott osztálytalálkozókra visszajárnak azok a tanulótagyaink is, akik végül nem érettségiztek velünk. Ez még az egyházi iskolák között is ritka!

Röviden arról, hogy mi történt velem az érettségi óta: először az Egis Gyógyszergyárban dolgoztam, miközben levelezőn teológiát végeztem Egerben. Utána már nappali tagozaton kezdtem meg tanulmányaimat magyar-hittanár szakon. Végül hittanárként 1997-ben, majd a magyart a könyvtár szakra cserélve, 1999-ben informatikus könyvtárosként végeztem az egri Eszterházy Károly Főiskolán. 1997-től kezdtem tevékenykedni a Keresztény Ifjúsági Klub és Galéria programszervezőjeként. Sőt, kicsit előbb kezdődött az egyházi szolgálatom, mert óraadóként már 1995-től tanítottam hittant a szülőfalumban, egészen 2007-ig. 2001-től a Főegyházmezei Ifjúsági Irodát is vezettem. 2004-ben a Szegedi Tudományegyetemen szereztem informatikus könyvtáros oklevelet, és kerültem az egri Főegyházmezei Könyvtárba, ahol előbb Seregély István érsek úr az igazgatóhelyettesi, majd elődöm, Löffler Erzsébet nyugállományba vonulása után, Ternyák Csaba érsek úr az igazgatói teendőket bízta rám. Néhány éve a kötelező könyvtári vezetői mellett a könyvtári szakértői végzettséget is megszereztem. Szakmai elismerés, hogy tagja lehetek az Egyházi Könyvtárak Egyesülése könyvtári stratégiai bizottságának.

Az irodalom és főleg a versek iránti szeretetemet korán kialakult és máig tart. 1997-ben Koppány István grafikus barátommal közös kötetünk jelent meg, Pólusok címmel. Felsőoktatási kategóriában a következő évben elnyertem Eger város irodalmi díját.

Már a főiskolán belekóstoltam a média világába is: Ködöböcz Gábor irodalomtörténész vezetésével alapító munkatársra lehettem a *Líceumi Paletta* címmel megjelenő havilapnak, amellyel több alkalommal is elnyertük az év diákújságja címet. Számos alkalommal publikáltam verset vagy cikket helyi lapokban és országos kiadványokban

is. A Szent István Rádióban elindítottuk az *Iránytű* című ifjúsági hangmagazint, jelenleg pedig egyike vagyok a vasárnaponként elhangzó „Hétvégi levél” szerzőinek.

Az Egri Főegyházmezei kiadványainak honlap, névtárak, schematismusok - készítésében is részt veszek.

Csaknem két évtizede vagyok tagja az Egerszalóki Ifjúsági Találkozó és Lelki gyakorlat szervezői csapatának.

Nagy szerelmem a fotózás is, amit általános iskolás korom óta tanulok. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt években jó néhány itthon vagy külföldön zajló egyházi eseményt is megörökíthettem.

A legszebb és legfontosabb esemény azonban 2004-ben történt életemben, hiszen ekkor vált a feleségemmé a jobbik felem, Kata, aki főállású hittanár. Természetesen csak a családanyai hivatása mellett, hiszen a Jóisten három gyermekkel is megajándékozott bennünket: 2005-ben Anna Rozália, 2008-ben Emese Emma, majd 2010-ben Ferenc Bálint érkezett hozzánk. Nagycsaláddá váltunk és Noszvajon találtunk otthonra.

Húsvéti üzenetként a jelenlegi esztergomi ferences diákoknak, öregdiák társaimnak és tanárainknak szintén egy versemet küldöm. Ennek az utolsó sorai adhatnak nekünk minden esetben reményt és erőt, hiszen hitünk lényege ez: a sír üres, feltámadott!

(Et) RESURREXIT (tertia die)

*durvára ácsolt kinkeresztje
éltető gyökeret eresztett:
tavaszodik a világ.*

*már Péter sem tagad:
örömkönnyei hullnak.*

*csúfságból lett dicsőség
Pilátus, katonák, tömeg
főpapok, írástudók, vének
mindannyian látják:*

*a sír üres.
harmadnapon feltámadott!*

Fotók: Kicska Bálint

Vajon mi a diákok kedvenc étele a Frankában?

* Avagy így főz Zsitnyánszki Tamás, gimnáziumunk sokat tapasztalt szakácsa

Ritkán találkozni olyan emberrel, aki ekkora tisztelettel és alázattal viseltetne a szakmája iránt, mint a Franka mesterszakácsa. Zsitnyánszki Tamás már több mint tíz éve dolgozik nálunk, és beszélgetésünkéből kiderül, hogy a gasztronómia és a ferences gimnázium különös párosításával sokáig tervez még.

☞ *Honnan ered a főzés iránti szeretete? Miért ezt a szakmát választotta? Gyermekként is ez volt az álma?*

– Nógrád megyében születtem, Szentkúthoz nagyon közel. Salgótarjánban jártam iskolába – volt ott annak idején egy híres szálloda, a Karancs Szálló, ott voltam tanuló. Feltétel volt, hogy egy hónap próbaidő alatt meg kellett tanulnunk az alapételek elkészítését, ez volt a felvételi. Aztán amikor jöttek más éttermekből mesterszakácsok, mindig kértem a séfet, hogy este hadd maradhassak ott, és tanulhassak. Ezt értékelték. Végül 1986-ban én is lettem a mesterszakács vizsgát, annak idején 237.-nek jegyezték be.

Tulajdonképpen édesapám miatt választottam a szakács szakmát: kilenc éves voltam, amikor meghalt, de igazi példaképként tekintettem rá. Hentes volt a szakmája, ugyanakkor nagyon jól tudott főzni. Gondoskodott rólunk, én pedig gyermekfejjel azt gondoltam, hogy ha nagy leszek, olyan akarok lenni, mint ő. Kitartottam az elhatározásom mellett, és szakács lett belőlem. Tanulóéveim alatt szerencsére jó helyen voltam, sok versenyen vettem részt, díjakat nyertem. Mindezekért már második osztályos szakácstanulóként olyan fizetést kaptam, ami a hetvenes években nagyon nagy szó volt. Tizenhat évesen már el tudtam tartani magamat.

Mielőtt ide kerültem, jártam külföldön, dolgoztam a Balatonnál – tulajdonképpen mindent kipróbáltam. Ahogy korosodik az ember, már nagyjából érzi, hogy hol a helye, mi az, amivel jót is tudna tenni, és önmagát is szolgálni. Mióta a ferenceseknél vagyok, megtaláltam a békémet.

☞ *Hogyan került a Frankába?*

– Ezelőtt is a ferenceseknél dolgoztam. Miután visszakapták 1990-ben Mátraverebély-Szentkutat, az akkori házfőnök atya megkeresett engem, hogy főznék-e nekik. Előtte már sokat főztem nagyobb rendezvényeken, sátras lagzikon, volt tapasztalatom. Végül az egész családom besegített, és közel húsz évig, 2009-ig ott dolgoztam. Aztán váltani akartam, és éppen akkor szóltak, hogy az esztergomi ferenceseknek nagy szüksége lenne szakácsra, mert az akkori konyhafőnök nyugdíjba vonult. Így kerültem ide tíz évvel ezelőtt.

☞ *Hogy telik egy munkanapja?*

– Szerencsésnek érzem magam, mert azt csinálom, amit szeretek. Nekem öröm a főzés, és ezáltal a Franka számomra nemcsak egy munkahely, hanem „a” munkahely, ahol alkotni tudok. Egy napom úgy kezdődik, hogy fél hatkor kelek, és hat óra előtt tíz perccel kezdek a konyhán. A délelőtti műszak hattól kettőig tart, a délutános pedig fél tizenkettőtől este fél nyolcig. Reggel van egy bő óránk, hogy elkészítsük és tálaljuk a reggelit a kollégistáknak, az atyáknak és a szociális

otthonnak. Az arányokat jól érzékelteti, hogy teából például 130 liter készül egy reggelire. Akár meleg reggeli van, akár hideg, ezt ennyi idő alatt meg kell oldani, hogy a gyerekek időben tudjanak kezdeni az iskolában.

☞ *Ki dönti el, hogy milyen alapanyagokból, mit főznek?*

– Egy-egy menü összeállításakor nagyon szigorú szabályoknak kell megfelelnünk, és a gyerekek ezt bizony nehezen értik meg. Például egy rántott húst, ami bő olajban sül, nem lehet csak tíznaponta egyszer készíteni, hiába szeretnék azt gyakrabban. Az élelmezés-vezetővel elkészítjük az étlaptervezetet, az felkerül az internetre, és abba onnantól belelátunk a felsőbb szervek is. Bizonyos normatíváknak meg kell felelni: egy-egy étel mennyi húst, vagy szénhidrátot tartalmazhat. Ehhez tudom hozzátenni a tudásomat és a tapasztalatomat.

☞ *Kap visszajelzést, hogy hogy ízlett a főztje?*

– A fiúk azonnal mondják, ha finom volt, jó volt az ebéd – néha pedig kapok kritikát is, azt is elfogadom. Az az igazság, hogy nem könnyű ennyiféle embernek egyformán a kedvére tenni. Az egyik legnagyobb visszaigazolás egyébként az, hogy mennyi étel jön vissza, vagy mennyien jönnek repetáért, abból már mi látjuk, hogy mennyire ízlett nekik, amit főztünk.

☞ *Ha tehetné, min változtatna a konyhán?*

– Mindenképpen jobban figyelembe venném, hogy a célcsoportunk szinte csak fiúkból áll. Ők pedig nem szeretik például ezeket a krémes kenyérencéket, mint a kolbászkrém, a körözött vagy a tepertőkrém. De ezeket sem lehet kihagyni, mert fontos a tápértékük. Próbáltam több-kevesebb sikerrel bevezetni, hogy egy héten legalább kétszer legyen meleg reggeli: főtt virsli, sült kolbász vagy tojásrántotta. Ilyen előtte sose volt. Igénylik reggel az erős, tápláló ételeket. Egy időben készítettünk tejbegrízt is reggel, de aztán a fiúk azt kérték, hogy az legyen inkább vacsorára, mert reggel nincs igazán idejük kényelmesen étkezni. Kérték továbbá, hogy a gabonagolyókat, a müzlit hagyjuk ki, az nekik egyáltalán nem laktató, csak jobban éhesek lesznek tőle.

Nagyon pozitív visszajelzéseink vannak az újfajta iskolabüféről is. Itt olyan ételeket ehetnek, amelyek frissek, aznap készültek – nagy kedvenc például a rántott húsos szendvics.

Nyitottak vagyunk az újra, bár a gyerekek nem mindenre vevők, inkább a hagyományosat kedvelik, a bulgurt, vagy a kuszkuszt nem eszik meg. Szeretik a natúr csirkét salátával, a saftos ételeket, a sült burgonyát – ezek korlátlan mennyiségben fognak.

*Közüvéleménykutatást tartottunk, és kiderült, hogy a diákok a **Milánói sertésbordát** tartják a legízletesebb kollégiumi ételnek. Tamás most beavat az elkészítés rejtelseibe.*

Hozzávalók két adaghoz:

160g sertéskaraj, 40g gépsonka, 20g trappista sajt, 160g spagetti vagy makaróni, 30g vöröshagyma, olaj, 35g gomba, 60g sűrített paradicsomkonzerv, liszt, tojás, zsemlemorzsa, só, bors

Elkészítés:

A vöröshagymát, fokhagymát finomra vágjuk. A gombát felcikkezzük, a gépsonkát felcsíkozzuk. Olajat hevítünk a serpenyőben a paradicsomos mártáshoz, rátesszük a finomra vágott vöröshagymát és a fokhagymát. Mikor a hagyma üveges, rátesszük a felcsíkozott gépsonkát is. Két perc kevergetés, pirítás után ráteszünk a felaprított gombát. Meghintjük sóval, 3-4 percig forgatjuk a tűz fölött. Hozzáadjuk a paradicsomkonzervet, és ráforralunk egyet. Kis lángon főzzük még 3-4 percen át. Közben borsozzuk, ízlés szerint készre sózzuk. Majd levesszük a tűzhelyről, és félretesszük. A spagettitétstát 8 perc alatt készre főzzük enyhén sós, lobogó vízben. A sertéskaraj szeletekből rántott húst készítünk. Tálaljuk az elkészült *Milánói sertésbordát*. A tetejére reszelt trappista sajtot szórunk.

☞ Ön mit eszik szívesen? Van kedvenc étele?

– Az egyszerű ételeket szeretem. Ez nem jelenti azt, hogy elzárkózom az újaktól, de kedvelem a hagyományos kosztot. Nem vagyok válogatós, a paradicsomos káposztán és a paprikás krumplin kívül bármit megeszek.

☞ Van valami specialitása, amit szívesen és jól készít, amivel akár versenyre is menne?

– Persze, van jó pár étel, amivel szívesen kísérletezek. Ilyen például a barackos sertésborda, amit nagy mennyiségben is el lehet készíteni – ezt is nagyon szeretik a gyerekek. De itt van a reszelt krumplival és sajttal bevont csirkemell is, amit tejföllel tálalunk és nagyon népszerű, ámbár ezt például nagy tételben nehéz megvalósítani.

☞ Megközelítőleg hány receptet tart a fejében? Az új recepteknek hol néz utána?

– Szerintem szerényen becsülve úgy háromezer receptet tudok kívülről. Olvasok könyveket, használom persze az internetet, de aztán úgyis rájön az ember, hogy sok új nincs a nap alatt. Mint a divatban, újraszabnak-újraavarnak darabokat, de az alap mindig ugyanaz. Amikor nekem a szakmát tanították, keményen megkövetelték a tudást, ami meg is maradt. Például mártásokból már akkor 240 félélt kellett ismerni. Van persze három-négy szakácskönyvem is, ami a szakmának útmutató egy életen át. Például Venesz József – Túrós Emil: *A szakácsmesterség kézikönyve*. Itt tízadagos mennyiségek vannak, ami nagy segítség, mert ha például 350 főre kell főzni, már csak automatikusan szoroz az ember. Amúgy véleményem szerint a főzésnek a fele matematika, a másik fele pedig kémia.

☞ Mit tanácsolna annak, aki kedvet kap a szakácsmesterséghez?

– Ha valaki szeretetből választja a szakmáját, az már fél siker. Mindent meg lehet valamilyen szinten tanulni, ám az még nem elég! Ha van az emberben szeretet, alázat, kreativitás, akkor messzire el lehet jutni. A magyar szakácsművészet pedig nagyon híres még most is.

—————SOMFAI MELINDA ÉS DIÁKJAI

hírek

2019 szeptemberében megalakult gimnáziumunkban a Magyar Fialok Közössége (MFK), amelynek fő profilja a magyar nemzeti öntudat és az európai keresztény értékek őrzése. A közösség tagjai igyekeznek hozzásegíteni kortársainkat saját értékrendszerük megtalálásához. Hiszik és vallják, hogy Magyarország jövője a keresztény, magyar, konzervatív fiatalokban keresendő. Az MFK tagjai folyamatosan tesznek és dolgoznak a közösségükért. Ezt nem pénzért teszik, hanem azért, hogy példát mutassanak és elkerüljék a tétlenséget. 2020 januárjában megtisztította a szeméttől az esztergomi Várhegy Felvidék felé néző oldalát. A közösség fórumot ad arra, hogy a konzervatív gondolkodású fiatalok találkozzanak egymással, kommunikáljanak és egységben legyenek.

2019. december 13-án dr. Zelenai Ferenc öregdiákunk (2011/A) pályorientációs estet tartott a 11/B osztálynak. Beszélt a pályaválasztás stratégiájáról és az orvoslásról is saját elményei és tapasztalatai alapján. 2020. január 11-én folytatódott a pályorientációs este, ahol meghívott öregdiákjaink tartottak előadásokat 10-12. évfolyamos tanulóinknak. Köszönjük az előadóknak a megtisztelő jelenlétet!

2019. december 14-én iskolai rekollektiónk keretén belül Simon Dávid, a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet ötödéves hallgatója tanúságtételét hallhatták diákjaink.

Advent harmadik vasárnapján Pély Bara ferences öregdiák-tanulótárs adventi koncerttel örvendeztette meg diákjaink és dolgozóinkat.

Kiss Efrém és Gács Paszkál gyakorlati éves ferences testvérek 2019/2020-as tanév elejétől teljesítettek szolgálatot intézményünkben. A második félétől újabb feladat vár rájuk, ezért egyelőre elköszöntek Esztergomtól. Gimnáziumunk 2020. január 9-én egy kis ünnepség keretében búcsúzott el a két szerzetestől. Hálásan köszönjük munkájukat, szeretetüket!

2020. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján Galambosi Lajos öregdiákunk (1957/R) olajfestményeiből nyílt kiállítás az esztergomi Tár-Lak Szalomban, Emlékeim címmel. A kiállítást prof. dr. Prokopp Mária művészettörténész nyitotta meg.

köszönetek

A Ferences Rendtartomány háláját és köszönetét fejezi az adakozóknak a koronavírus-járvány alatt nyújtott felajánlásokért. Isten fizesse meg!

A Magyar Máltai Szeretszolgálat Tattai Máltai Csoportja Bondor Lajos öregdiákunk (1970/A) közreműködésével nagy mennyiségű húspogácsát adományozott intézményünknek. Köszönjük a támogatást!

Tisztelt Igazgató Úr! Köszönetemet fejezem ki, hogy 2020. február 24-én újra sikeres véréradást tartottunk az iskolájukban. A diákok egymást bátorítva, segítve nagyon fegyelmezettek voltak. Nagyszükség van az életmentő vére, a fiatalok és természetesen minden véréradó önzetlenségére. Szontagh Katalin szervezése, a véréradáshoz való elkötelezettsége példaértékű minden esetben. Sok beteg ember hálás e csendes hősöknek! (Hertlikné Ágota)

Március 21-én a szél felszaggatta gimnáziumunk Bottyán János utcai oldalán a tetőt. Az esztergomi tűzoltóknak köszönhetően nagyobb baj nem történt, a tetőfelületet sikerült ideiglenesen biztonságossá tenni. Köszönjük szépen munkájukat!

Köszönjük a Régió TV Esztergomnak a ferences templomból közvetített élő szentmiséket.

Köszönjük Kovácsné Cuhn Andrea kolléganőnknek, hogy dolgozóink részére saját forrásaiból, ingyen maszkokat készített.

Köszönjük Kovács Vince öregdiákunknak (2019/A) és Steindl Ábel 9. A osztályos tanulóknak az intézményünk saját YouTube csatornájának létrehozásában nyújtott technikai segítséget!

2020. január 28-án Rab Árpád egyetemi docens, kulturális antropológus, etnográfus és szociológus előadását hallhattuk a tornateremben, aki a digitális kultúráról beszélt a tanulóinknak. Az előadás témája az internet és az okostelefonok hatása az emberek viselkedésére, gondolkodására, a digitális eszközökben rejlő hatalmas lehetőségek és a használatukból adódó veszélyek bemutatása, az információszerezés és a tudás közti különbség ismertetése volt.

2020. február 16-án Pálmai Árpád karnagy, egyházzenei vezetőjével gimnáziumunk énekara a nagymarosi leány kórusal közösen végezte az énekari szolgálatot a nagymarosi templomban a 9.30-as szentmisén. Orgonán közreműködött Szalai-Benedek Bálint 11/B osztályos tanuló. A szentmise után gimnáziumunk énekara egyházzenei áhítatot tartott a templomban.

2020. február 22-én dalárdát szerveztünk a tantestület tagjainak és családtagjainak. A zenét Dániel András prefektus szolgáltatta népi zenekarával. Köszönjük Bánhidly Vajk segítségét a helyszín biztosításában.

2020. február 24-én este a kommunista diktatúrák áldozataira emlékeztünk. Dr. Molnár Imre történész tartott előadást tanulóinknak. Előadásának vezérgondolata gróf Esterházy János életéhez és munkásságához kapcsolódott.

Tavaly ősszel a szigeti sporttelepünkön telepített gyümölcsösünkben koronaalakító metszés-foglalkozást tartottunk. Vendéglelődnök a visnyeszéplaki Korpics József gazda, alkalmazkodó gyümölcsészet szakembere volt. Diákok, tanárok, szerzetesek sajátíthatták el az alma, körte, cseresznye, meggy, kajszli, őszibarack, szilva első koronaalakító metszését. A foglalkozás során lehetőség volt megismerkedni az alkalmazkodó gyümölcsészet alapjaival, elveivel is. Ezúton is köszönjük Korpics Józsefnek az önzetlen munkát!

Március 5-én a nagybójtai előkészületek jegyében tanári rekollektiót tartottunk, a Bibliotechában tartott kulturális program után Kapisztrán atya spiritualitásról szóló előmélkedésével hangolódhattunk nagybójtjra.

gratuláció

2020. január 18-án a Magyar Kultúra Lovagja címmel tüntették ki prof. dr. Prokopp Máriát, a Ferences Világi Rend tagját, az ELTE művészettörténész professzorát. A díjat a Falvak Kultúrájáért Alapítvány adományozta a Magyar Kultúra Napja alkalmából.

„**Prokopp Mária** művészettörténész életét a magyar és az egyetemes kultúra ápolása határozza meg. Fáradhatatlanul ismerteti meg hallgatóival a reneszánsz mestereket, a kora középkori építészetet és freskóművészetet, azonnal a helyszínre siet, ha a régi templomok festése alatt középkori freskók létezéséről kap hírt.” (Részlet az ünnepségen elhangzott laudációból.)

A Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány tiszt-újítással egybekötött káptalant tartott február 3. és 7. között Mátraverebély-Szentkúton. Február 6-án **P. Berhidai Piusz** ferences öregdiákunkat (1994/A) választották meg a rend tartományfőnökének az elkövetkező hat évre. Megválasztották a definitórium tagjait is: Lendvai Zalán OFM, Magyar Gergely OFM, Bécsér Róbert OFM és Szoliva Gábor OFM segítik majd a tartományfőnököt munkájában. Isten áldását kérjük mindannyiuk munkájára!

Dr. Varga Imre P. Kapisztrán ferences szerzetes, teológus, a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium lelki igazgatóhelyettese, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola főiskolai tanára a március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából „*az evangéliumi értékeket példaadó módon közvetítő több évtizedes, sokoldalú szerzetesi és tanári szolgálata, valamint az embert önmaga megismerésén keresztül a belső összhangra vezető mentálhigiénés segítségnyújtás megszervezése elismeréseként*” MAGYAR ÉRDEMREND lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetésben részesült. A kitüntetés a későbbiekben kerül átadásra.

felhívás

A Franka-nap, azaz az öregdiákok április 25-ére tervezett szokásos éves nagytalálkozója, valamint a délutánra tervezett Franka Fesztivál a koronavírus-járvány miatt elmarad. Reményeink szerint még az idei évben megrendezésre kerül, a részletekről a későbbiekben adunk tájékoztatást. A tagdíj mértéke 2020-ban: 4.030 Ft/év.

Intézményünk titkárságának korábbi telefonszáma (33/898-098) megváltozott. Az új szám: **+36/20 376-9632**. Ezen a számon Kedves Ilona iskolatitkár fogadja a hívásokat munkanapokon, munkaidőben 7.00–15.00 óra között.

gyászjelentés

† **Perity László** öregdiákunk (1960/H) 2019. december 23-án hunyt el. Temetése 2020. január 24-én volt a budapesti Cinkotai temetőben.

† **Fodor Zoltán** öregdiákunk (1995/A) életének 43. évében 2019. december 29-én hunyt el. Temetése 2020. január 17-én volt a Kispesti Temetőben.

† **Dobay Péter** öregdiákunk (1958/R) 2020. január 5-én hunyt el. Erős keresztény hite élete során nemcsak szavakban, hanem tettekben is megmutatkozott. A katolikus hit volt az, ami egész életében vezérelte. Temetése február 7-én volt az esztergomi szentgyörgymezői temetőben.

† **Juhász Miklós** öregdiákunk (1968/B), volt önkormányzati képviselő, a szécsényi KDNP egykori elnöke 2020. január 7-én hunyt el. Több mint 30 évig volt a szécsényi kereszténydemokraták szervezetének tagja. Temetése 2020. január 16-án volt a szécsényi római katolikus temetőben.

† **Főtisztelendő Horváth**

Zsolt pókaszepecki plébános, öregdiák (1971/A) életének 67., áldozópapságának 42. évében 2020. január 15-én hunyt el. A gyászmise 2020. január 24-én volt a Pókaszepecki Római Katolikus Templomban, hamvasztás utáni búcsúztatására pedig 2020. január 30-án került sor a Somlószlósi Római Katolikus Templomban.

† **Dr. Zichy Aladár** öregdiákunk (1957/H) 2020. január 26-án hunyt el. Temetése 2020. február 21-én volt Budapesten a Fiumei úti temetőben.

† **Parditka János** öregdiákunk (1962/R) 2020. január 28-án hunyt el. 1997-ben létrehozta a Tanzánia Barátai Alapítványt azzal a szándékkal, hogy segítségére legyen az afrikai országnak. A lelke üdvéért felajánlott gyászmise február 14-én 14.00 órakor volt a szécsényi ferences templomban, majd ezt követően hamvait a szécsényi római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

† **Katona István** tanár úr, iskolánk nyugalmazott informatika tanára életének 66. évében 2020. február 25-én hunyt el. Katona István 2006. augusztus 23-tól 2018 júliusáig tanított gimnáziumunkban.

Öregdiákunktól ékezett

„Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület! Egy 94 éves öregdiák gondolt a 77 évvel ezelőtti tavaszi ballagásra, ami 1943-ban volt! Hosszú nyolc évet voltam bentlakó. 1935-ben a cseh-magyar határ a híd és a Duna közepén volt, azaz egy sor bunkerral a Duna északi partján velünk szemben. 1938-ban az akkori Párkány-Nána a Felvidék egy részével, ahogy akkor mondták „visszatért”. Az esztergomi laktanya utászai bevonultak, azaz átmentek a hídon, és később a gimnáziumi osztályok is egyenként, ahogy a prefektus atya meghatározta és engedélyezte a mindennapi sétánk irányát. Nehéz megérteni az akkori „Nem! Nem! Soha!” érzelmi hatását ránk nézve, vagyis azokban az időkben élt fiatalokra. Ma fájóan visszagondolok azokra az évekre és az irredenta hangulatra, amely akkor mindennapi része volt az életünknek. A trianoni sebek mindig fájnak és fájnak! A második világháború elvesztése és a trianoni határok visszahozatala a felrobbantott híddal sokáig emlékeztetett a szétszakításra. (...) Magyarorságomra és családomra mindig büszke voltam. Amit ferences diákként az esztergomi kollégium adott, ösztönösen egy élet irányelvévé vált bennem a jó és rossz megítélésében. Fel a fejjel! Barátsággal az alma materemnek: Az Öreg (Részlet Kerekes Sándor – született: 1925. április 1. – 1943-ban érettségizett, Montrealban élő öregdiákunk 2020. március 24-én érkezett leveléből.)

egyéb

ADÓ 1% FELAJÁNLÁSA

A GIMNÁZIUMUNKAT TÁMOGATÓ
ALAPÍTVÁNYOKNAK

Szent Mihály Alapítvány

Célja: szegény sorsú, nagycsaládos vagy árva, kollégiumi ellátásban részesülő gimnáziumi tanulók segítése tanulmányaik végeztéig.
Adószáma: 18601929-1-11.

„Legyen hited és lésszen országod” Alapítvány

Célja: nevelés és oktatás, képességefejlesztés, ismeretterjesztés. A tanulók keresztény szellemű nevelése. A nemzeti keresztény tudat megismertetése a diákokkal.
Adószáma: 18613906-1-11.

HÍRSZERKESZTŐ: KEDVES ILONA

Verses keresztút

1. Jézus Pilátus előtt áll fehéren,
Atyja akaratának tudatával fejében.
Pilátus előtt áll a tisztaság,
az önfeláldozás példaképe,
Mégis kezét mossa,
s rábízta Jézust a zsidó népre.
2. Ádám és Éva evett a tiltott fáról,
Bűnbe estünk, s ki lettünk tiltva
Isten országából.
Jézus vállára vette bűneink keresztjét,
Elhozva nekünk a mennyország kilincset.
3. A kereszt szálkái hátába állnak,
De jobban szúrja ellenséges szemek árja.
Lába remeg, hite szilárd, mégis földre zuhan.
Nevetés és gúnyok között
feje fölött ostor suhan.
4. Két szerető szempár egymásra talál.
Mária tudja: Fiát hamarosan utoléri a halál,
Mégis továbbengedi, tudván,
nem csak az ő fia.
Jézus is továbbmegy:
remegő ajkán rebegő ima.
5. Kifáradt lelkileg és testileg is,
Küldenek egy szolgát, mondván: Segíts neki!
Jézus felujjong lelkében, s erőt gyűjt testében,
Tovaindul, támaszkodva keresztjére.
6. Szemébe fátyolként csurog a vér,
Ezt látva Veronika zsebébe nyúl egy
kendőért.
Odanyújtja Jézusnak, szelíd mosollyal arcán.
Jézus ez apróságot hálával viszonzván.
7. Jézusra mért csapások
a keresztre nehezdednek,
Ő meg ennek súlya alatt másodszor esik el.
Ártatlan arcáról sugárzik a szelídség,
Jó népe akaratát, hogy megfeszítsék.
8. Vérrel telt fülébe sírás hangja szűrődik be,
Mégis felnéz, vajon kit vigasztalhatna meg.
Pár síró asszony szorul vigaszra,
Kiket Jézus rögvest megvigasztal.
9. Kik Jézust élvezetből ütik, csapkodják,
Mit sem sejtik a kereszt nehezdedő súlyát.
Örömmel arcukon csapnak le újra,
De Jézus nekik is megbocsájt újra meg újra.
10. Véres testéről levetik ruháját,
Epének keserű nedvét torkán letolják.
S Ő Atyja iránti alázatból tűri, lenyeli,
Imádkozván közben azokért,
kik vele ezt teszik.
11. Jézus meleg, gyógyító kezét egy rideg szöggel
Egy marcona légiós bűneinkhez szögel.
Drága vérét felszívja a száraz keresztfa,
Majd földre álltatik a nehéz gerenda.
12. **Jézus meghalt miattunk és értünk,
Meváltott, és örök lett éltünk.**
13. Jézust szerettei leveszik a fáról,
Máriának fáj a szíve a látványtól.
Ő tudja, Fia a mennybéli Herceg,
A többi viszont a félelemtől reszket.
14. **Testét sírba helyezik,
nem jutván eszükbe tanítása:
Megölik, de harmadnapra feltámad.**

